

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы 74 Жалпы білім беретін орта мектебі

Мектепалды О «Ә» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 1 – 5 сәуір 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<p>Балаларды көтеріңкі коніл-құймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жонін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүтінгі коніл қүйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүтінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды екілдерімен кеңес, әнгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жонінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы корсетініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысын жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысын жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарастыру және басқалар)	«Құрымдалған ойын» «Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айтса алады.	«Құрымдалған ойын» «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жсанғының қандай болу керектігін көзінен туслайды.	«Құрымдалған ойын» «Мамандықтың бері жақсы» Мақсаты: балалар дәр түрлі мамандық иелерін біледі.	«Құрымдалған ойын» «Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты: дәр жыл мезгілінде қандай күйідер киеттінін баяндай алады.	«Құрымдалған ойын» Бақша да ма, бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажыратта алады.
Ертеңгілік жаттығу	 Таңғы жаттығу кешені № 11				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан арі-ҮІӘ)	«Психомоторлық жаттығу» Көздерінді ашындар, Кірпіктерінді көтеріндер. Беттерінді жеңіл қимылмен сипандар, Бір - біріңе жұмындар, Бастиарынды оңға, солға бұрылыштар, Ауаны жүтіндар, содан соң	«Психомоторлық жаттығу» «Күлімдеген күн» Күн күлімден нұр токті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сақтап кеңесті, Кел, қосылып айтайық бір-бірімізге..	«Психомоторлық жаттығу» «Табигатпен үндестік» Шенбер бойлан жүреміз, Эр гүлге коніл болеміз. Сұлулық пен махаббатты Сезініп өмір сүреміз.	«Психомоторлық жаттығу» «Біз әдепті баламыз» Әдеп сақтап әманда, Эрбір адад адамға. Жасасан бір қамқорлық,	«Психомоторлық жаттығу» «Көңілденіп күленіп, Бақытты бол жүремін. Бәрін біліп алатын, Мен ақылды баламын.

	жіберіндер.			Қайтарады саган да.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет			
	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып кұра білу, әңгімені бірізді айтуды Мақсаты Балаларды ертегіні рөлдерге боліп сахналату арқылы әртістік қабілеттерін дамыту.</p> <p>-Күшік пен мысық ертегісін есімізге түсірейік. -Енді осы ертегіні рөлдерге боліп сахналайық (атрибуттарын кигізу). Марғау мысықтың баласы екенін түсіндіреді. Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал». Ойын шарты: Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады.</p>	<p>Саяут ашу негіздері Міндеті: -Сейлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сейлем сөздерден тұратынын түсіну Мақсаты сейлем туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: сейлемді дұрыс құрайды. Түсінеді: қарама-қарсы сөздерді, сейлем нені білдіретінін түсінеді. Қолданады: берілген бұйндарды қолданып соуз құрайды «Кім шашаң сойлем құрайды?» дидактикалық ойныны Педагог суреттері көрсетеді (кебелек, көлік, тарақ, кітап, қоян т.б.). Балалар суретке байланысты 2–3 сөзден тұратын сойлем құрайды. Сейлемдегі бірінші, екінші, үшінші сөздерді ретімен атауға тапсырма береді. Раждайып сөт. Балалар құышақ Айсұлу бізге ішіне тапсырмалар салынған хатқалта беріп жіберіпті, хатқалтаны ашып, тапсырмаларын орындаібын.</p>	<p>Саяут ашу негіздері Міндеті: Сейлемді ауызша талдау: жай сейлемдерді сөздерге болу Мақсаты сейлем сызба туралы түсіндіру</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: сейлем сызбасын анықтайды, сыйады. Түсінеді: сөз дыбыстан, сөзден сейлем құралатынын түсінеді. Қолданады: сейлем құрады</p> <p>Сызбамен жұмыс Сейлемдегі сөздерді тіктөртбұрыштармен белгілейміз. Эр сөздің арасына арақашықтық қалдырамыз. Сейлемнің сызбасының басындағы тіктөртбұрыштың бірінші сызығы білгірек болады. Педагог тақтаға сызып көрсетеді. Сейлемде қанша сөз болса, сонша тіктөртбұрыштың арасына бірдей арақашықтық қалдырылады. Сонынан нүкте қойылады. Балалардан түсінгендерін сұрау. 1. Сөз неден жасалады? 2. Сөздің сызбасы немен белгіленеді? 3. Сейлем сызбасы қалай сыйлады? 5. Дыбыс сызбасы немен белгіленеді? «Сейлемді толықтыр» дидактикалық ойыны Ойын шарты: балалар педагогтің бастаған сойлемін өз ойларымен жалғастыру керек. Бірін жасап қоятын (ол кім?) – (мысық). Тышканың жауы – (мысық). Әжем ирді – (ұршық). Шәүілдеп үрді – (кушік). Ен ку аң – (тұлкі).</p>	<p>Саяут ашу негіздері Міндеті: Сейлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сейлем құрастыру Мақсаты «Сейлем», «Сейлемнің сызбасы» деген ұйымдарды бекіту</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: сейлемді жалғастырады, сурет мазмұнына байланысты сейлем құрайды.</p> <p>Түсінеді: сейлемнің аяқталған ойды білдіретінін түсінеді.</p> <p>Қолданады: сөздердің жалпы атауын атайды.</p> <p>«Сейлемді жалғастыр» дидактикалық ойыны – Балалар, мен сейлемнің басын бастап айтамын, сендер мағынасына қарай аяқтайсындар. Ойын болады</p>

		<p>«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы Әр дүрыс жауапка педагог балаларға жүлдyzша беріп отырады. – та бунынан басталатын сөздер ойландар. – Тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, танқы, тау, тауық, таутеке, тазы, тамызық, таға, тақылдақ, таң т.б. – ба бунынан басталатын сөздер ойландар. – Балық, батпак, бақа, бағдат, бақ, бақбақ, бақыр, Багжан, байгазы, байлық, базар, Базаргұл, балышық т.б. – са бунынан басталатын сөздер ойландар. – Сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, сан т.б.</p>		<p>шарты: педагог сойлемнің басын айтады, сойлемді балалар аяқтау керек. Мысалы: Педагог: Балалар: Балалар бақта жүгірді. Атам шалғымен шөп шапты. Анам сиыр сауды. Ағаштың түбі – қалың қар. Аю қыста үйкітайды. Малдар жайларда жайылды. Балалар доп ойнады. Усен мәшинені жуды</p>
--	--	---	--	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Торғайларп мен мысық»

Сюжеті-ролдік ойын

Тақырыбы : «Хайуанбақ »

Максаты:

Ойын сюжетіне байланысты бірнеше топшаларға белініп, ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу дағдысын қалыптастыру . Хайуанбақ жұмыскерлердерін еңбектерін ,негізгі мамандықтарды түсініп: хайуанбақ директоры , мал дәрігері ,жол сілтеуші ,асхана жұмыскерлері ,топжорықшы андарға қызмет етудін негізгі жұмысымен таныстыруды . Жағдаят: Хаянбаққа билет алу;

Хайуанбақ жоспарымен танысу,жол жүру көлігін тандау ;

Хаянбаққа топ жорық, жануарларды тамактандыруды қадағалау, жинастыру;Дем алыс алдын. Орман тұрғындары сырқатанып қалды . Дәрігер Айболитқа хат жолдау, дәрігер Айболтын жолындағы кедергілер , Андардын сауыгуы.

Тәрбиешінің іс-әрекеті: Хайуанбақ директоры рөлінде андарға корек керектігін,камауды жөндеп,мал дәрігерін шақыруды ескереді, Балаларға дәрі-дәрмек жинап дәрігер Айболитқа хат жазуга көмектеседі

Балалардың іс-әрекеті: хайуанбақ бойынша топжорық жүргізіп хайуаннатарап жайында әңгімелейді . Күзетші камауларды тексеріп,келушілерге андарға корек беруге

Сюжеті-ролдік ойын

Тақырыбы : «Сақтау қызметі» (*қайталау*)

Максаты : Әлуметтік шыгармашылық орта қалыптастыру ,оныны сюжетіне байланысты топтарға белініп, ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу әдетін қалыптастыру .Сактау қызметкерлерінің жұмыстары,олардың күтпеген жағдай тұганда қажетлігі жайында түсінігін молайту .Балалардың сойлеу тілін дамыту .

Жағдаят: Дағыл бойынша шақыру;

Жағдай болған жерді қарап,сактау қызметкерлерін бірнеше топтарға болу;

Арнайы техникалық құрал жабдықты пайдалану;

Жазғырылғандарды құтқару Алғашы мәдениналық көмек көрсету ;

Жағдай болған жерге керекті жабдықтарды жеткізу ;

Тәрбиешінің іс-әрекеті: ТЖМ басшысы ролінде жағдай болған жерге шыгар алдында арнайы құрал-жабдықты естеріне түсіртіп,арнайы

үйретілген итермен бағыттаушыларды,жедел жәрдемді шақырады .

Балалардың іс-әрекеті: Сактау қызметі диспетчер сыза бойынша жағдай bogan жерде жанатын қызыл оттшаларды бақылап ,желі бойынша , қандай сактау қыдметтін жұмыс атқарытын қадағалайды

ТЖМ әр түрлі жағдайда,әр уақытта ауа райы болжамына да қарамай қызмет көрсетеді,адамдарды табу үшін итермен жұмыс істейді .

Арнайы техника жүргізуінің зардан шекендері тамақ .киімен қамтамасыз етеді .Өртен сактандыру қызметі ортті болдырмайды .Жедел жәрдем науқасттын шақыру бойынша қызмет көрсетеді

Фотога түсірушілер ТЖМ мен жағдай болған жерді фотага түсіреді.

Сюжеті-ролдік ойын

Тақырыбы : «Мұражай» (*қайталау*)

Максаты : Балаларды өз бетерінше ролдерге болініп әрекет ету әдетін қалыптастыру .Ойында қоғамдық өмірдің көріністерін, мәдениеті ортада ұстамдылықты көрсете білу ,бір-біріне мейрімен карауға үйретіп . Ойын барысында әңгімелесіп,сұрак коя білуге ,өз іс-әрекеттерін көрсете білуге үйрету.

Жағдаят: Мұражайға баруга дайындалу ;

Жол сілтемелерді қару;

Мұражайды таңдау;

Экспозицияларды хаттау;

Топ жорық ;

Жаңалу шеберханасы.

Тәрбиешінің іс-әрекеті: Мұражай директоры рөлінде мұражай мен жұмыскерлерді баскарады.

Балалардың іс-әрекеті: Кассир билеттерді сатады жолсілтемелерді үлестірді , Мұражай жұмыскерлері экспонатарды тандап паспортар жасайды , экспозицияны хаттайды ю

Суретшілер мұражайдын ашылу жарнамасын жасап,

Өндеушілер есқі экспонатарды жөндейді

Топ жорықшы мұражай бойынша келушілерді сүймелдеп экспонатар жайында әңгімелейді

Келушілер билеттер сатып алғып, бағдарламамен танысып ,экспонатарды қарап сұрак

Дүнгіршек жұмышшысы фотосуреттер,открыткалармен онер альбомдарын

<p>болмайтындығын ескерді ,хайуанбакты күзетеді Жұмыскерлер жұмыс күнінің аяғында андармен мейірімді сойлесіп, дәрумендер береді ,Кассир билеттер мен жол сілтемелерді сатып хайуанбакта жана андар пайда болғаның ескерді Дәрігер Айболит андар жаңбырдан кейін сыркатанып калғанын естіп көмекке келеді, жолда кедергілер кездеседі жаңбырдан соң көл тасыпты ,айналып кіл көмек көрсетеді.Андар сұygады .</p> 	 	<p>сатады .Жүргізушілер экспонатарды аеліп ,қолікті қадағалайды.</p>
--	--	--

2 - үйімдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаган орта Міндеті: - Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту Мақсаты : қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы білімдерін көңеуіт.</p> <p>Күтілетін нәтиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> • макалдардың магынасын ашады, қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы тапсырмаларды орындайды/жасайды; • салт-дәстүрлердің маңызын; ата-бабаларымыздан қалған салт-дәстүрді құрметтеуді түсінеді; • салт-дәстүрлеріміз туралы алған білімін өзінің жас ерекшелігіне сай күнделікті өмірде колданады Суреттерге назар аудару. – 	<p>Математика негіздері Міндеті: Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үрету Мақсаты коршаган ортадан геометриялық пішіндегі заттарды табуды қалыптастыру..</p> <p>Күтілетін нәтижелер: менгереді: геометриялық денелердің: текше, шар, цилиндр атауларын; түсінеді: геометриялық пішіндер мен денелердің айырмашылығын; колданады: геометриялық пішіндерді коршаган ортадан таба алады; санауды, кеңістікте бағдарлауды</p> <p>Органы модельдеу Тақтада геометриялық фигурапардан бейнеленген ағаштар суреті</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, материалы, қолданылуы) салыстыра білуге үрету Мақсаты қоршаган ортадан геометриялық пішіндегі заттарды табуды қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: менгереді: геометриялық денелердің: текше, шар, цилиндр атауларын; түсінеді: геометриялық пішіндер мен денелердің айырмашылығын; колданады: геометриялық пішіндерді коршаган ортадан таба алады; санауды, кеңістікте бағдарлауды</p> <p>Шағын топпен жұмыс 5-кестені пайдаланып «Затты тап» ойынын ойнайды. Балалар санамақ арқылы топтарға болінеді, топтарда талқылап, геометриялық денелерге ұқсайтын заттарды атайды. Әрбір дұрыс жауап үшін фишка алады. Жинақтағы геометриялық денелерді кезек-кезек</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Нұқтелерді, өрнектерді салуға үрету Мақсаты Нұқтелерді, өрнектерді салуға үрету Аз кимылдайтын ойын «Сикырыл қозғалыстар» Ойынды болмаде де, далада да еткізуге болады. Еденге ұшықтарды сыйады немесе оларды арканнан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желимдейді және т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұшықтарға қояды. Жогарғы және төмөнгі жағын шартты түрде</p>	<p>Коршаган орта Міндеті: - Қазақ халқының киіз үйінің маңыздылығын, оның құрылышы мен ішкі жабдықтарын білу Мақсаты балаларға жайлау, киіз үйдің құрылышы және оның ішкі жиһаздары туралы мәлімет беру Күтілетін нәтиже: <ul style="list-style-type: none"> • жайлау, қазақ киіз үйінің құрылышы мен ішкі жиһаздары туралы тапсырмаларды орындайды/жасайды; • киіз үй көшіп-қону үшін ыңғайлы болғандықтан, оны пайдаланғанын түсінеді; • сұрактарға жауап беру, әңгімелей білу дәғдиларын күнделікті </p>
---	--	---	--	---

	<p>Мына суретте жаңадан туган нәрестені бесікке бөлеп жатыр. Бұл – казақ халқының ежелден келе жатқан «бесікке бөлеу» дәстүрі. Суреттөн тағы нени байқауға болады? – Баланы анасы бесікке бөлеп жатыр, аналар «бесік жырын» айтыв түр. Анасы кішкентай баланы бесікке бөлеп, үйкітату үшін, «бесік жырын» айтады.</p> <p>Сендердің аналарың үйкітарат алдында қандай бесік жырын айтады? «Бесікке бөлеу» ойны Балалар өздері білетін «Бесік жырын» айтады. – «Бесікке бөлеу» кішкентай бала үшін өте маңызды. Баланың сымбатты, денесі тұзу болып есүі үшін, ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген. – Келесі суретте не бейнеленген? «Тұсаукесер» дәстүрі бейнеленген. Үлттық киімдегі кішкентай бала, апа оның тұсауын кесіп жатыр. Жасы үлкен ежей «шашу» шашып жатыр. Бесіктек жатқан бала есті, каз-каз басып жүре бастады. «Енді көп құламай тез журіп кетсін», – деп, баланың тұсауын кеседі. «Адал, шынышыл бала болсын», – деп, тұсауын «ала жіппен» кеседі. Қазақ халқында «Біреудің ала жібін аттама» деген мәтел бар. Ол «Ешқашан етірік айтпай, үрлік жасамай, үлгілі, өнегелі азамат болып ессін» дегенді білдіреді.</p>	<p>Ілінген, педагогің үстелінде көлемді фигуралардан гимараттар салынған. Геометриялық пішіндер елінде ағаштар да ерекше пішінге ие.</p> <p>– Ағаштардың суреттеріне карандар. Қандай геометриялық пішіндерді көріп тұрысндар? Суреттерге карап, өздеріне белгілі пішіндерді атайды. – Балалар, мына бұйымдарға карандар (көлемді фигуралардың мұнарапары). Олар қандай пішіндерден жасалған? Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды. бұйымдарға қарайды, фигураларды атайды. Өз бұйымдарынды құрастырындар. Бүгінгі оку қызметінде қандай пішіндермен жұмыс істейміз? (геометриялық денелер) Балалар өз бұйымдарын құрастырады.</p>	<p>Көрсетіп, қандай заттардың оларға үқсайтыны (осындағы пішінге ие) туралы сұрайды. Фишкаларды ең көп жинаған топ женимпаз атанады. Жұмыс дәптері Педагог дәптердегі 1-тапсырманы карап, оны өздігінен орындауды үсынады. - Бұл заттар қандай геометриялық денелерге үқсайды? Әр топтан бір «артық» затты табады, қоршап сыйады. Оның пішінін атайды. Қалған топтагы заттардың пішінін анықтайды.</p>	<p>белгіледі.</p> <p>Тапсырманы осы балалардың колына береді және қалған балалар тексереп алатындағы етіп тақтага іліп қояды. Бала маршрутта көрсетілгендей қадамдар жасайды. Егер бала дұрыс қозгалса, бүкіл топ колын шапалактайды. Нұктелерді, ернектерді салдырту</p>	<p>емірде қолданады. «Жайлау» тақырыбында демонстрациялық материалдардағы суретпен жұмыс. Жайлау – жазғы коңыс. Жайлауды сұзы мол, шебі шүйгін, маса-сона, шыбын-шіркейі аз жерлерден таңдайды. Қазір де малышылар жазғы жайылымды жайлау ретінде пайдаланады, жайлауга қошеді. Қой, түйе, сиыр жайлауга шығарылады. Атабабаларымыз киіз үй көшіп-қону үшін ынғайлы болғандықтан, оны пайдаланған. Қазір де малышылар киіз үйді пайдаланады. Енді киіз үй және оның бөлшектерімен танысадық. Киіз үй – тарихымыздагы ең алғашқы саулеттік құрылым. Қошіп қонуга ынғайлы, жер сілкінісіне төтеп беретін ең қолайлы баспана. Киіз үйдің жалпы салмағы жиһаздарымен косқанда 300–400 келіге жуық. Бұл салмақты бір түйе еркін көтере алады. Кереге, шаңырақ, уық, сырқырлауық – киіз үйдің негізгі бөлшектері. Соның ішінде кереге киіз үйдің негізгі қаңқасы болып есептеледі. Ол талдан, жіңішке қайыннан жасалады. Қазақ халқы ерте кезден бастап мал</p>
--	--	--	--	---	---

багып, өсірумен шұғылданған, сондыктan көшіп-қонып өмір сүрген. Эр жылдың ерекшелігіне қарай малды кебейтіп ұстaugа жағдай жасаған. Жайлауды да таңдаған, шебі мен сүн мол жерге барып қонған. Қысқы қыстауды өзен жағасына қамыс өскен, таулы қыраттар және орманды, мал боран соққан кезде ылғал таба алатын, кар астындағы шепті тұяғымен аршып жеуге ыңғайлы жерге орналастыратын. Қазактар өздерінің көшіп-қонуына аса жауапкершілікпен қараған

Үзліс: Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыштар мен ергежейлілер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген күштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшыл еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. балаларды салаудатты өмір салтына тәрбиеleу.

Ойнынын шарты: Арнайы сзықпен коршаган ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. “Алыштар” мен “куғыншымын” колын жогары көтереді де өзіне ен жақын жүрген ойыншыны куа жонеледі, “ергежейлілер” жүгіреді.

Ұсыныс: Егер күш жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа күғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген күштарлықтарын дамыту, балалардың дene кимылдарын, бұлшыл еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге камкорлық көрсете білуге тәрбиелеу.

Ойын барысы: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Үлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Үлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ушады.

Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойнаушылар катысады, тәрбиеші де

катысады.

3 - үйімдастырылған іс-әрекет

	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: Қазақ тіліндегі сөздер мен сойлемдерді түсініп және қунделікті өмірде қолдана білуге үйрету</p> <p>Мақсаты өз іс-әрекеттерін айта алуға үйрету</p> <p>Арман мен Сәуле диалог жүргізеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сәуле, сен таңтертең не істейсін? – Мен таңтертең тұрамын. – Таң-ер-төң -ң ту-ұ-ұ-ра-мын. Таңтертең тұрамын (айнамен жұмыс). – Бе-ті-і-ім-ді-і-і жуамын – бетімді жуамын. – Ті-с-и-і-ім-ді-і-і та-за-лай-мын – тісімді тазалаймын. – Ша-шым-ды та-рай-мын – шашымды тараймын. – Жат-ты- гу жа-сай-мын – жаттығу жасаймын. – Ки-і-м-і-і-м-ді-і-і ки-е- мі-і-і-і-і – кімімді киемін. – Содан кейін анаммен балаңшага барамың. Балалар құрыштартадың (педагогтың) сонынан сөздер мен сойлемдерді кайталауды. <p>Сөздік ойын: «Жалғасын тап». Улестірмелі материалдардың қомегімен сөйлемді толықтырады. Таңтертең ... (тұрамын). Бетімді ... (жуамын). Тісімді ... (тазалаймын).</p> 	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру</p> <p>Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, ұлттық ыдыстардың атауымен таныстыру</p> <p>Ойын: «Сикырлы коржын». (Ішінде кесе, касық, тәрелке).</p> <p>Балалар таныс заттарды атайды, сұраптарға жауап береді.</p> <p>Қандай кесе? Неше кесе? Түсі кандай? Кандай касық? Қандай тәрелке? (Улken, кішкентай).</p> <p>Коржының екінші жағынан ұлттық ыдыстарды алып, жаңа сөздермен таныстыру, ұлттық ыдыстар туралы қысқаша маглұмат беру.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мынау – торсық. – Мынау не? (Жеке-жеке «торсық» сезін дұрыс айтып жаттығып, естеріне сактайды). – Торсық теріден жасалады. – Торсық неден жасалады? – Торсық теріден жасалады. – Мынау – тостаган. – Мынау не? – Мынау – тостаган. – Мынау кандай тостаган? (Улken, кішкентай). – Тостаганмен кымыз, айран іshedі. – Тостаганмен не іshedі? – Тостаганмен кымыз, айран іshedі. – Тостаган ағаштан жасалған. – Тостаган неден жасалған? – Тостаган ағаштан жасалған. – Мынау – ожая. – Мынау не? – Мынау – ожая. – Мынау – ұлттық ыдыстар. – Мыналар – нелер? – Мынау – ұлттық ыдыстар. Балалар сөздерді және сөйлемдерді тыңдал, кайталауды. – Тостаган, торсық сөздеріндегі бірінші дыбыс қандай? «Т» дыбысынан басталатын сөздер айтындаршы. (Табак, тауық, тәрелке, тышқан, тұлкі, Кіма материалдармен жұмыс. Сөздерді бекітуге ойын: «Менде, сенде...». Балалар алдарындағы суреттерін атап, көршісінде нениң суреті екенін сұрайды. Мысалы: Менде тостаган. Сенде не? 	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру</p> <p>Мақсаты . Ертегін мазмұны бойынша әңгімелету.</p> <p>Ертегі: «Қасқыр мен тұлкі» (Педагог «Қасқыр мен тұлкі» ертегісін оқып береді. Мазмұнын айтып түсіндіреді. Соңан соң ұл балаларға қасқырдың, қыздарға тұлкінің сезін кайталауды ұсынады).</p> <p>Ертеде бір Қасқыр мен Тұлкі дос болыпты. Екеуі келе жатып жол үстінен бір кесек ет кореді. Екеуінің де жегісі келіпті. Қасқыр Тұлкіге:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сен жей гой, досым, – депті. Тұлкі арсаландап: – Менің аузым ораза гой, сен-ақ жей гой, – депті. Қасқыр етті жейін деп тұмсығын соза бергенде мойның қақпан қауып алып, ет ұшып кетіпти. Тұлкі етті қызып алып жеп қойыпты. Қасқыр: – Ей, досым-ау, сенің аузын ораза емес пе еді? – десе, Тұлкі: – Оразам сенің мойныңа тұсті гой, – деп зыта жонеліпті 	<p>Коркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Сахналық құрылымдарға қатысуға баулу</p> <p>Мақсаты ертегінің мазмұнда арқылы театр мәдениетіне баулу.</p> <p>Ол ертегі «Қоқтемнің сәні» деп аталады.</p> <p>Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі кейіпкерлерін салыстырып сипаттайтын. Ертегінің олеңнен айырмашылығы – ертегінің ойдан, киялдан шыгарады.</p> <p>Балаларға ертегін толық қаралады, мазмұнын түсіндіреді</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ертегі қалай аталады? Ертегі не туралы? – Арыстан аңдарды не үшін шақырды? – Қандай аңдар жиналды? – Арыстан қандай сұрап қойды? – Аңдар не деп жауап берді? – Елік дұрыс айтты ма? <p>Қоқтемнің сәні деген – гүлдер, кобелектер, алғашқы ұшып келген күстар, күннің жылуы, мөлдір су, көкмайса шөп.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті:</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Ою-өрнек элементтерін дұрыс орналастыра білуге үйрету, сурет салу іс-әрекеті арқылы бас киімдерді әшекейлеу - Мұсіндеудің әртурлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік - Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сынарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, кисық киу, ою, флористика) элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиги материалдар) жapsыру - Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (такия, сәүкеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру Мақсаты сәүкеленің суретінсалу, мұсіндеу, жаңысыру, құрастыру Топтық жұмыс
--	---	---	---	--	---

Үзіліс: « Секіруге арналған ойындар «Кесіртке»ойыны

Артикуляциялық жаттығулар:

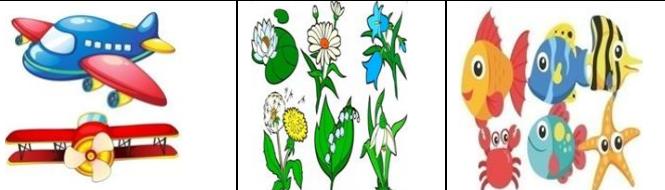
Балықтар

Кіп-кішкентай балыктар өзенде жүзеді,
Уп-ұлқен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сұнғу онай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менин үйкым келіп тұр»- деп,
Ал тортіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында көлтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.

Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусак ұштарына қойып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейнінің тұрақтандырады, кол белсендігін, икемділігін арттырады.

Ойын: «Жогарыда-томенде, биік-аласа»

Мақсаты: кеңістік бағдарлауга дағдыландыру

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшактың, құстар түрлері, балық түрлері, аңдар түрлері катырма кагаздан жасалған.

Ойын барысы: Тақтага бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынын анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшак жогарыда-аспанды ұшады, балық томенде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (он және сол қолын алмастыру) қағып алу</p> <p>Мақсаты Қолбеу тақтайға жүгіріп шығу, түсү, биіктегі салмақ түсіру, тірелу нұктесінде тепе-тендік сактауга дағдыландыру</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны:</p>	<p>Музика Міндеті: - Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырату кабілетін дамыт</p> <p>Мақсаты Балалардың қазактың ұлттық ойынына деген қызығушылықтарын арттыру</p> <p>: Музика тындау: «Ақ сиса» (Жаяу Мұса) Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов)</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Допты бір катарға койылған заттардың арасымен домалату</p> <p>Мақсаты - Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз денесін басқаруды, арқаннан ұстап салбырап түруды, ептілік, ез бетімен әрекет ету, қүштілікті дамыту.</p> <p>.</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Допты қабыргаға лақтыру және екі қолымен қағып алу</p> <p>Мақсаты Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз денесін басқаруды, арқаннан ұстап салбырап түруды, ептілік, ез бетімен әрекет ету, қүштілікті дамыту.</p> <p>«Ен сақ кім екен?» Текшелерге көтеріп</p>	<p>Музика Міндеті - Ұлттық билердің элементтерін орындау, музика сипатын би кимылдарында беру.</p> <p>Мақсаты Балалардың қазактың ұлттық ойынына деген қызығушылықтарын арттыру</p> <p>: Музика тындау:</p>
--	--	--	--	---	---

	<p>«Аңшылар мен қояндар» Қозғалып бара жатқан нысананы «ату» кезіндегі қауіпсіздік ережелерін еске салады. Ойыншылар «аңшылар» мен «қояндарға» болінеді. «Аңшылар» сыйықтың сыртына тұрады, ал «қояндар» сыйықтардың ортасына тұрады. «Аңшылар» доппен «қояндарды» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» қояндар ойыннан шығады. Барлық қояндарды атып алған соң командалар орнын ауыстырады</p>	<p>«Көктем» (Д. Гусинцев) Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Аюлар би» (Е. Тиличеева) Билер: «Қамажай» х.ә. (өндеген Н. Мендиғалиев) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» қазақтың х.ә. (өндеген Б. Дәлденбай)</p>	<p>Текшелер мен сирек (үзын ағаштармен) орындалатын негізгі қымылдарды орындау. Қауіпсіздік ережелерін еске саламыз: бір-біріне қарама-қарсы жүрге болмайды. Секірулер: сиректі жалғыз аяқпен секіріп, ілгері қарай айналып жүру. Секіргенде аяқтың басымен итеріліп, аяқтың басына қайта түсү.</p>	<p>қойылған сиректардың астынан түрлі әдіспен (шынтақтап жоргалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдын бір жағынан екінші жағына дейін оту. Түрлі әдіспен (шынтақтап жоргалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдын бір жағынан екінші жағына дейін отеді. Сиректың биіктігіне қарай тиімді әдісті тандайды.</p>	<p>«Ақ сиса» (Жаяу Мұса) Ән айту: «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) «Көктем» (Д. Гусинцев) Музыкалық-ыргактық қымылдар: «Аюлар би» (Е. Тиличеева) Билер: «Қамажай» х.ә. (өндеген Н. Мендиғалиев) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Сәулем-ай» қазақтың х.ә. (өндеген Б. Дәлденбай)</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үррету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үррету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үррету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үррету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үррету.
Серуен	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №3 Бақылау: Мойыл бұтасын бақылау Мақсаты: — Бұталар туралы білімдерін молайту; — Бақылай, зерттей білу кабылеттерін дамыту; — Табиғатты аялауга, коргауга тәрбиелу. Бақылау барысы Тәрбиеші әңгімесі: Мойыл әрі дәрілік, әрі сәндік</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №4 Бақылау: Таастарды бақылау Мақсаты: таастардың әртүрлілігімен және олардың қасиеттерімен таныстыру. Бақылау барысы Балабакша ауласындағы ойын алаңындағы бір ағаштың түбіне әртүрлі таастар салынған капшықты тығу. Қапшықтың қызылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табығаннан кейін балалармен әңгіме откізу.</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №5 Бақылау: Ұлттарды бақылау Мақсаты: өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауга деген қызыгуышылқтарын арттыру. Бақылау барысы Тарбиеші балаларға жұмбак жасырады: Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлаганда сай-сайды,</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №6 Бақылау: Желді бақылау Мақсаты: - жел туралы түсініктерін бекіту; - жел түрлерін есте сақтау. Бақылау барысы Тарбиеші балаларға жұмбак жасырады: Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлаганда сай-сайды,</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №7 Бақылау: Сутоганды бақылау Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау. Бақылау барысы Күн откен сайдын коктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Қектемнің ең бірінші женісі-жерді жібітеді. Алдымен кары</p>

	<p>өсімдік. Мойыл гүлдеген кезде әдемілігімен көздің жауын алғып, хош ісі мұрыныңды жарады. Мойыл мамыр, маусым айларында гүлдейді, ал, жемісі тамыз, қыркүек айларында піседі. Коныр күзде мойылдың жемістері өте дәмді болады. Жаңа піскен жидектерінен кант қосып тәтті сүсындар мен кисельдер жасайды. Сол сияқты мойыл жидектерінің емдік каснеті де өте жогары. Одан жасалған дәрілермен іш ауруларын, коз ауруларын, безгек ауруларын емдейді. Сондыктан да мойылды кеспей, сындырмай сактаған жөн. Мойыл гүлдері өте әдемі болғанмен, онын гүл шоғын көп етіп алсаңыз басыңыз ауырады, егер ете қызықсаныз, бұтасын сындырмайған, екі-үш гүлін пышақпен кесіп алып, суга салып қойсаңыз, сол да жеткілікті болады. Мойылдың өзіңіз де сындырманыз, өзгеге де жол берменіз.</p> <p>Балаларға сұрақтар</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Мойыл ағашы қай уақытта гүлдейді? ◆ Мойылдың жемістері қай уақытта піседі? ◆ Мойыл жидектерінен не жасайды? ◆ Мойылдың басқа қандай каснеті бар? ◆ Бұл ағашты не үшін сактауымыз керек? <p>Еңбек</p> <p>Улкендерге ағаш отыргызуға көмектесу.</p> <p><i>Мақсаты: ағаш отыргызу және оны өсіруге деген ынталарын ояту, табигатты көркейтуге тәрбиелу.</i></p>	<p>Тастар әртүрлі болады. Оларды жай тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жай тастандың да пайдасы өте көп.</p> <p>Сұрақтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Тастандың қандай түрлерін білесіндер? *Асыл тастанды не үшін пайдаланады? *Жай тастанды қай жерде, не үшін пайдаланады? *Гранит, мрамор тастанды көрғен жерлерің бар ма, оларды не үшін пайдаланады? Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді. *Балабакша ауласында, гимарат күрлісінде тастан бар ма? <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Балабакша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастанды тауып, жинау.</p> <p>Еңбек</p> <p>Ұжымдық жұмыс, балабакша аумағын тазалау.</p> <p><i>Мақсаты: ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге, бастаған істі аяқтауга, біткен іске қуануга тәрбиелу.</i></p>	<p>Бұлттың қайда тұрагы?</p> <p><i>Біле алмадым мұны әлі. Білерім көк аспанның, Бұлт-қөшепел үлгасы.</i></p> <p>Тәрбиеші сұрақтары.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Бұлт дегеніміз не? ◆ Бұлттардың түсі қандай болады? ◆ Бұлттар нeden тұрады? (сан жетпейтін су тамишыларынан немесе мұз түйішіктерінен.) ◆ бұлттардың қандай түрлерін білесіндер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген наизагайлы бұлттар) <ul style="list-style-type: none"> ◆ Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) ◆ Шарбы бұлттар неге ұксады? (ак ұлпана, мамықка, жақсылап ангарыш карасаң олардан таныс бейнелерді көрүге болады) ◆ Ең үлкен бұлттар кай бұлттар? (түнерген наизагайлы бұлттар) ◆ Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) ◆ Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел куады) <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Аспандарға қандай бұлттар екенин анықтау.</p> <p>Бір нәрсеге (олі және тірі табиғатқа жататын) ұқсайтын бұлттарды табу.</p> <p>Еңбек</p> <p>Алаңды егу жұмыстарына дайындау; кокыстарды жинау, сипириу.</p> <p><i>Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дәгдәларын бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау..</i></p>	<p>Бір сәт ерінбейді. (жел)</p> <p>Тәрбиеші балаларға айналаны бакылауға, ағаш бұтактары қалай шайқалып тұрганын байқауға ұсынады. Сұрақтар кояды:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Желдің қандай түрлері болады? ◆ Жел неге согады? <p>Атмосферауда ауа әртүрлі қызады: жыль ауа жеңіл болады, сондыктан жогары көтеріледі, ал, сүйк ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауда қозғалыс пайда болады. Желдің күші жылы және сүйк ауаның температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысадын адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Барынша қатты желдердің атын ата? (<i>дауыл, құйын, бүркасын, боран.</i>) ◆ Әлсіз желді қалай атайды? («самал жел» деп атайды) ◆ Желдің ізін көрүге болады ма? <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Компас арқылы желдің бағытын анықтау.</p> <p>Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. Еңбек Гүл осіретін (клумба) алаңды дайындау</p> <p><i>Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелу.</i></p>	<p>еріген алаңқайлар пайда болады, оғей шөптер өсіп шыгады. ал, екінші жеңісі-өзен-колдердін ери бастауы. Жердегі, кар үйінділеріндегі карлар еріп, сай-саланы куалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұздар жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутогандардағы мұздар үзак уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жок, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді.</p> <p>Зерттеу жұмысы.</p> <p>Сутогандарғы мұздың кальындығын мұз олшегіш құралмен олшеу. Тоган бетіндегі мұздың еруін бақылау</p> <p>Еңбек</p> <p>Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау.</p> <p><i>Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелу.</i></p>
Серуеннең оралу	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы кімдерін шешіп	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы кімдерін шешіп шкафтарына	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы кімдерін шешіп	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы кімдерін шешіп	

	шкафтарына орналастыру	орналастыру	шкафтарына орналастыру	шкафтарына орналастыру	оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: балаларға сурет оқу қызметі бойынша қарандашты дұрыс ұстауга үйрету.	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: сөздерді дұрыс айтуды үйрету	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Өлең, тақпактар жаттату	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалармен қарым - катынаста болуын дағдыландыру	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалардың есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін, балаларға тақпак жаттату
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарастыру және басқалар)	Қымылды ойын «Біздің аулада не өседі?». Мақсаты: ағаштар аттарын есте сақтауларын тиянактау, аталған жерге тез жетуге, тез ойлауга, тез шешім қабылдауга баулу. Жаттығу ойыны Қымылдарын дамыту Мақсаты: доп лактыруға жаттықтыру. Мақал-мәтәл: -Бір тал кессен, он тал ек.	Қымылды ойын. «Байге». Мақсаты: нысанага тез жетуге деген құлышындарын, женіске деген құштарлықтарын арттыру. Жаттығу ойыны. Қозғалыстарын дамыту Мақсаты: секіргіш жіппен секіруге жаттықтыру.	Қымылды ойын «Қасқыр қақпан». Мақсаты: ойын ережесін түсініп, шартын сақтап ойнауга, ептілікке, алғырлыққа баулу. Жеке жұмыс Математикалық жаттығулар. Мақсаты: тақ және жұп сандарды санай білу дағдыларын жетілдіру. Халық болжамы. Ерте көктемде наизгай ойнап, күн күркіремесе, жаз құргақ болады.	Қымылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лактыру. Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту. Халық болжамы. Әрте көктемде наизгай ойнап, күн күркіремесе, жаз құргақ болады.	Қымылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: — белгі бойынша әрекет етуге үйрету; — ойын шартын сақтап ойнауга баулу; Жаттығу ойыны Ұзындыққа секіру. Мақсаты: ұзындыққа секіруге жаттықтыру.
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете берініз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол кобіне ата –ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне көректігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейріміңізді корсеттіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы 74 Жалпы білім беретін орта мектебі
Мектепалды О «Ә» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың күрылу кезеңі 08 –12 сәуір 2023-2024 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<p>Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу</p>				
Ата-аналармен немесе баланың басқа занды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тاماқтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тاماқтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды карау және басқалар)	<p>Үстел үсті ойыны – пазл: «Әсем гүлдер бағы » Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.</p> <p>Күрылys ойындары: «Біздің аула гүлдері»</p> <p>Фотосуреттер қарастыру: «Гүлдер,гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атап.</p> <p>Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. такырыптар бойынша сюжетті картиналар қарастыру.</p> <p>Сюжеттік ойындар: «Қош иісті гүлдер» еркін сурет салу. Д/ойын: «Менің сүйікті гүлім»</p>				
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 11				

Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	<p>«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса.</p>	<p>«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.</p>	<p>«Табиғатқа камкор боп» Табиғатқа камқор боп, Байлығын біз корғайық, Әдепті да, тәртіпі бол, Жақсылығын қолдайық.</p>	<p>«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрган. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын үктырган!</p>	<p>«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастарқан жайғандай, Көз тоймайды қараса.</p>
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ		1 - ұйымдастырылған іс-әрекет			
<p>Сейлеуді дамыту Міндеті Өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегендеге бейнелі сөздерді, әпитеттерді, салыстыруларды колдану</p> <p>Мақсаты Бала бойындағы шешендейк қасиетті, сөздік корларын дамыту.</p> <p>Педагог балаларға сұрап қою арқылы ертегі мазмұнның пысықтайты.</p> <p>– Ертегіде нелер жайлы айтылған? – Қасқыр мен Тұлқі дос болған ба? – Екеуі жолдан не көрді? – Қасқыр Тұлқіге не деді? – Сонда Тұлқі не дейді? – Еттегі қақпанға қайсысы түседі? – Тұлқі сияқты айлакер, ку болу керек пе? – Ертегі қызық бекен, сөндерге ұнады ма? Жалғастыра 3 – 4 баладан сұрап шығады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Тұлқінің қүйрігын тап». Ойын шарты: балалар кима суретерден Тұлқінің қүйрігын тауып көрсетеді.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру</p> <p>Мақсаты сөйлем құру және құрылған сөйлемнің сызбасын құрай алу дагдыларын бекіту.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: сөйлем құрайды, сызбасын сыйады, сөздерге дыбыстық талдау жасайды.</p> <p>Түсінеді: сөйлемнің сөзден тұратынын түсінеді.</p> <p>Колданады: тақырыпқа байланысты сөздерді дұрыс колданады</p> <p>«Берілген дыбыстық соғ ойла» Ойын-жаттығуы – Мен сөндерге қандай да бір дыбысты айтамын, сөндер сол дыбыс кездесетін сөздерге мысал келтірсіңдер. Мысылы: -ы- дыбысы соғ басында: ыдыс, ымырт, ынта, Ықылас, ыстық, ырыс, ылғи, ырылдады т.б. -ы- соғ ортасында: маймыл, мамық, жастық, қатық, қымыз, қылыш, қытық, қырғыз, қылқалам, қалжын, қақтығыс, құдық,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: Дыбыстық талдау жасайды, сөйлем құрайды.</p> <p>Түсінеді: дыбыстық талдау тәсілін.</p> <p>Колданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>«Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс анықта» дидактикалық жаттығуы – Балалар мен сөндерге сөздер айтамын, мен айтқан дыбыс сөздің басында болса, қызыл жалаушаны желбіретесіңдер, сонында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. -р- (ара, арман, арық, ракмет, қарбыз, қырық, раҳат, рауғаш, ару, Ардак, көзілдірік, көрік, көмір, күрес, күрек, рухани, қару, қарыз,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау</p> <p>Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынга бөледі.</p> <p>Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын.</p> <p>Колданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық жаттығуы: «Жуан дауысты сөзден баста»</p> <p>Педагог койған сұрактарға балалар жуан дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек. 1. Қандай көліктен бардың? (Ұшақпен үштүм т.б.) 2. Сүйікті сузының? (Айран т.б.) 3.</p> <p>Достарыңын аты? (Орал, Ұлпан, Омар, Аскар,</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты әдеби шығармадағы қоғамдық әмір оқиғалары туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Педагог «Мен гарышкер боламын» өлеңін екінші рет кайталап оқиды.</p> <p>– Өлеңдің бірінші жолы қалай басталады?</p> <p>Өлеңді эмоциямен 2-3 рет кайталайды, бірге жаттайты.</p> <p>Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын тәсілді колданады. 3-4 бала өлеңді жатка айтады.</p> <p>Дәлтермен жұмыс:</p> <p>1. Суретте не бейнеленген? Бала нені армандап тұр? Ойынды ортага сал. Сенің гарышкер болғың келе ме?</p> <p>Қандай гарышкерлерді білесің?</p> <p>2. Суретті бастырып сыз. Боя. Педагог үзік сыйыктарды косып сыйзырып, боятады</p>	

		<p>қүйрық, мың, жылқы, жалбыз, карбызы, қауын, қоңыз т.б. -удыбысы кездесетін сөз: тауық, қауын, жауын, бау, тау, уық, уыз, бу, кү, сау т.б.) -ұ- дыбысы кездесетін сөз: ұтік, ұміт, құл, қүшік, тұтік, құнделік, құн, құш, құнбағыс, құміс, ұміт, үзенгі, куз, туз, түс, үзінді т.б. «Сөзді өлшейіміз»</p> <p>дидактикалық жаттығуы – Алакандарының үстелге қойындар. Сөз айта бастағанда алаканды бір-бірінен алшақтата беріндер. Егер алакандардың арасы жақын болса, онда сөздің қысқа болғаны, егер алыс болса, онда сөз ұзын болғаны. Мына сөздерді өлшейік: дос, бейбітшілік</p> <p>корық, қар, қарақат, кора, сиыр, сырмақ, қоңыр, карға, карлығаш, қарт, қыргыз, қырыққабат т.б.); -о- (этеш, эткеншек, әңгіме, кәрі, этір, күнә, Құләш, бәтеңке, бәліш, әріп, Мәлік, Әлімжан, Әмір, тәтті, тәкәпар, тәрелке т.б.); -м- (мақта, мал, мамық, қамыр, монша, моншақ, Әмина, қамзол, қаймак, тамыр, тамыз, қомір, комбайн, мата, мысық, том, әмір, темір, жемір т.б.).</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сандық» Педагог әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (бота, құлышшак, аю, мысық, мәшине). Балалар ойыншықтар арқылы бір-бірімен байланысқан сейлемдер құрап береді. Педагог балалардан сейлемдегі сөздерді ретімен айтуға тапсырма береді. Мысалы, бірінші сөз – Мәлік, екінші сөз – ботамен, үшінші сөз – ойнады. Сейлемнің сызбасын сызды</p>	<p>Бінтыймақ, Олжас.) 4.</p> <p>Сүйікті ойыныңың аты қандай? («Асық», «Арқан тартыс» т.б.) Ойын: «Дұрыс қос» Педагог тақтага екі катарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады. Балаларды бір-бірден тақтага шакырып, тапсырманы орындалады. 1. Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-қант). 2. Екі буыннан тұрып, төсекорынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе). 3. Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). Педагог суреттерді дұрыс қоскан балаларды мақтап, оларға жетістікке жету үшін еңбектену керектігін айтады.</p>
--	--	--	--

Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Мысықтар мен балалар»

БАЛАНЫҢ ТЛІН ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР

Дауыстарын кайтала.

Аң біткенмен алысқан

Ақырады арыстан:

А-а-а-а-а

Нәзік дауысы қозының

Естіледі алыстан:

Мә-ә-ә-ә-ә

Дөңгелетіп аузыңды,

Жіңішкертіп даусыңды,

Бұзаумын деп ойла да,

Дауысын оның қайтала:

Мо—о-о-о

(Балакай, жан жануарлардың дауыстары сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей дыбыстардың жіңішке

Ойын: «Мысықтар мен балалар»

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топтеп ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке, алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады. Мысықтар баспаңдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алғаның екінші жағында отырады.

Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады. Балалар «кис-кис», деп

айтылатынына зер сал)

Майлайяқ.

Жайлау толы малды аяп,
Күзетін жүр Майлайяқ.
Жолатпайтын ешкімді,
Дауысы алыстан естілді:

(акырын дауыспен) –р-р-р-р-р-р

«Тамак жеймін ашын д», -деп,
«Корқын иттер қашсын», -еп,
Күжірейтіп желкесін
Ырылдады қасқыр кеп:

(орташа дауыспен)-р-р-р-р-р-р

«Корықтаймын сенен», -деп,
«Сазайыңды берем», -деп,
Дірілдетіп қасқырды

Айбатын ит асырды:

(катты дауыспен) –р-р-р-р-р

«Мынау бәле екен» деп,
«Тұбіме бұл жетер» деп,
Корқып қасқыр жөнелді,
Кайтып келмес ол енді.

(Балакай, қасқырдан да корықпайтын тобет иттердің болатынын сен білесің бе?

Өзара екі топқа болініңдер де, **қасқыр мен иттер** болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында катты дауыспен «р» дыбысын созып айтыдар.)

шақырады. Мысықтар жакындаған да балалар аланың екінші жағына қашып шыгады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

2 - үйымдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаган орта Міндеті белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұлыш телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың колданылуын білу Мақсаты байланыс құралдарының қызметтері туралы түсініктерін көңеңтү.</p> <p>Қутілетін нәтиже</p> <ul style="list-style-type: none"> • байланыс құралдарын қызметтін, оларды ажыратса алуға арналған тапсырмаларды орындайды/жасайды; • байланыс құралдарының жұмыс істеу ерекшеліктері мен маңызын; компьютердің пайдалы, зиянды жақтары туралы мәліметтерді түсінеді; • қазіргі заман технологиясына байланыс колданыстағы байланыс құралдарын күнделікті өмірде қолданады. <p>Педагог жұмбактар жасырады</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бар екен бір терезе ғажап үйде Кино болар терезеден күнде-күнде. 2. Айтқан сөзді сыйырлап осы жерде Естіп алар бір құлақ алыс елде . 3. Жазуы бар ақ парап қанат қақты, Жеткізеді әлемдегі жаңалықты. Жұмбактың жауаптары: теледидар, телефон, газет. – Теледидар, телефон, газет байланыс құралдарына жатады. Әлемнің алғыс жақын елдерінен жеткізілетін жаңалық, хабарларды тарататын құралдар акпарат құралдары деп аталады. 	<p>Математика негіздері Міндеті: Кеңістік туралы түсініктерді бекіту; Заттардың кеңістікте орналасыру</p> <p>Құтілетін нәтижелер менгереді: заттың орналасуын атауды: жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, орта; графикалық диктанты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды;</p> <p>Түсінеді: термин мәғынасын; заттардың орналасуын;</p> <p>Колданады: коршаган ортада бағдарлана алууды; орналасуының сипаттамасы бойынша белгілі бір затты таба алууды; санауды, санды цифрен белгілеуді.</p> <p>«Қарама-қарсы бағдарды ата» дидактикалық ойыны Педагог үйімдастырады. Педагог кеңістіктік бағдарларды атайды, ал белгі (дол, көрсеткіш, фишкә және т.с.с.) алған бала мәғынасы бойынша қарама-қарсы бағдарды атайды. Мысалы, он жақ – сол жақ, жоғары – төмен, он жақ – сол жақ, орта; графикалық диктанты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды;</p> <p>Түсінеді: термин мәғынасын; заттардың орналасуын;</p> <p>Колданады: қоршаган ортада бағдарлана алууды; орналасуының сипаттамасы бойынша белгілі бір затты таба алууды; санауды, санды цифрен белгілеуді</p> <p>Топпен жұмыс: Санамақ арқылы балалар топқа бөлінеді. Балалардың әрқайсысында өрнекті сурет (алаша) бар.</p> <p>Ойын жаттығуы. «Өз орнегін туралы айтып бер». Балалар пішіндерді қарап, олардың орналасуын атауды тиіс. Балалар топтасып жұмыс істейді. Өрнектің элементтері қалай орналасқаны туралы айтады: он жақтағы жоғарғы бұрышта – дөңгелек, сол жақтағы жоғарғы бұрышта шаршы, сол жақтағы төмөнгі бұрышта –сопакша, он жақтағы төмөнгі бұрышта – тіктөрбұрыш, ал ортада үшбұрыш орналасқан.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: –қозғалыс бағыттары: сол жақтан он жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төмөнге, алға, артқа</p> <p>Мақсаты кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру</p> <p>Құтілетін нәтижелер менгереді: заттың орналасуын атауды: жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, орта; графикалық диктанты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды;</p> <p>Түсінеді: термин мәғынасын; заттардың орналасуын;</p> <p>Колданады: қоршаган ортада бағдарлана алууды; орналасуының сипаттамасы бойынша белгілі бір затты таба алууды; санауды, санды цифрен белгілеуді</p> <p>Педагог өткен оку қызметіндегі «Сиқырлы қозғалыстар» ойынын қайталауды ұсынады. Ойынды бөлмеде де, далада да өткізуге болады. Еденге ұшықтарды сыйзады немесе оларды арканнан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейді және т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұшықтарға қояды. Жоғарғы және төмөнгі жағын шартты түрде белгілейді. Тапсырманы</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: тік және көлбеу таяқшаларды, кисық және қигаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сыйзуға үрету</p> <p>Мақсаты кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру</p> <p>Құтілетін нәтижелер менгереді: заттың орналасуын атауды: жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, орта; графикалық диктанты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды;</p> <p>Түсінеді: термин мәғынасын; заттардың орналасуын;</p> <p>Колданады: қоршаган ортада бағдарлана алууды: жоғары, төмен, он жақ, сол жақ, орта; графикалық диктанты орындауды; қарапайым мысалдар шығаруды;</p> <p>Педагог өткен оку қызметіндегі «Сиқырлы қозғалыстар» ойынын қайталауды ұсынады. Ойынды бөлмеде де, далада да өткізуге болады. Еденге ұшықтарды сыйзады немесе оларды арканнан салады (сызықтарды түрлі-түсті жұқа изолентамен желімдейді және т.б.). 1-2 баланы белгілі бір ұшықтарға қояды. Жоғарғы және төмөнгі жағын шартты түрде белгілейді. Тапсырманы</p>	<p>Коршаган орта Міндеті Өсімдіктерге кажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды сауру, түбін копсыту, жапырақтың шаңын сұрту</p> <p>Мақсаты Балалардың балықтар, бақалар мен су жәндіктері және олардың тіршілігі жайлай түсініктерін көңеңтү</p> <p>Құтілетін нәтижелер: жасайды: балықтардың бірнеше түрін атап береді. түсінеді: балықтардың мінез-құлқының тіршілік ету ортасына тәуелділігін біледі.</p> <p>Колданады: коммуникативтік дағды</p> <p>Балалардан сүкіймаларында тіршілік ететін балықтар, бақалар мен жәндіктер туралы қызықты фактілер айтып берулерін етінеді.</p> <p>Балалар педагогтің жетекші сұрақтарының көмегімен суда балықтар, бақалар мен жәндіктер тұратынын айтады. Балық – суда тіршілік ететін жануар. Оның денесі қабыршақпен қапталған. Олар тек кана суда тіршілік етеді.</p> <p>Балықтар су астында жембезегінің көмегімен тыныстыайды. Судағы ауа да ерекше. Суда тіршілік ететін бақалар да, жәндіктер де ондағы ауаны «аулауға» әбден үрленген. Ал,</p>
--	---	--	--	---

	<p>Балалар, қалай ойлансындар, алыс жердегі адамдар бір-бірімен қалай хабарласады? – Алыс жердегі адамдар бір-біріне хат жазады, телеграмма жібереді, телефонмен сөйлеседі. – Хатты қалай жібереді? (Педагогпен бірге талқылап, көрткінды жасайды). – Пошта арқылы. – Әлемде болып жатқан оқигаларды қалай білеміз? – Теледидар, радио, газет және интернет арқылы білеміз. – Теледидар, радио, газет, интер</p>	<p>өзгерістер болғанын, заттар бүрын қайда тұрганын және қазіргі тұрган жерін айтады. Педагог балаларды заттардың бір-біріне қатысты орналасуын сипаттайтын сөздерді пайдалануға ынталандырады. Мысалы, коян мысықтың оң жағында тұрды, ал қазір оның оң жағында тұр</p>		<p>осы балалардың қолына береді және қалған балалар тексереп алатындағы етіп тақтага іліп қояды. Бала маршрутта көрсетілгендей қадамдар жасайды. Егер бала дұрыс қозғалса, бүкіл топ қолын шапалақтайды.</p>	<p>мысалы, жузгіш қоңыз ауа көбіршіктерін кеуде күкісіна салып алып, суга сұнгиді. Сүкімаларын мекендейтіндердің де пайдасты көп. Олар суды тазартады, оның мөлдір болуына ықпал етеді, курап қалған өсімдіктерді жейді, судың түбін тазалайды.</p>
--	--	--	--	--	---

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырмақпен сылдырлат»

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары «Жасыру» саусақ ойны.

Ойын шарты: Қатысушылар алақанға қысқа қарандашты салады, жұдышықты жұмады және ашады. Қысқа қарандаш аламыз, жұдышыққа қысып, жасырамыз. Ал енді, келесі қолға жасырамыз. Карапандашты қыса отырып, Алақанды ауыстырамыз. Бұл ойнанда баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады.

«Салат» саусақ ойны.

Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдышыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысықтаймыз) Үккішпен үтіп майдалаймыз, (екі қолды жұдышыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозгайды) Канттан сеуіп дәмдейміз, (саусактардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәрүменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді)

Ойын: «Сылдырмақпен сылдырлат »

Мақсаты: балаларды ойнаның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша, мәтіннің сезінен сай кимыл-қозғалыс жасауда дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойнаның шарты: 5-6 балалар аланның бір жағында сзызықтың ар жағында тұрады. Қарама-қарсы жақта орындықтарда бір бірінен арақашықтығы бірдей болып сылдырмақтар /бал-ң санына сай/ жатады. «1-2-3, жүгіріңдер»- деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлаткан бала жеңіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар қатысады.

Ұсыныс: Ойнаның қыннадатуға болады: кедегілерден секіртіп /жіптен, текшелерден, шенберден ету, т.б./

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: -Ауызекі сойлеуді карым-катьнас құралы ретінде дамыту</p> <p>Мақсаты мәдениетті, сыпайы сойлеуге тәрбиелеу.</p> <p>Сюжеттік ойын: «Дүкен» Балалар кезекпен дүкенге келеді. Педагог – сатушы.</p> <p>Диалог үлгісі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! – Кесе беріңізші. – Қандай кесе? – Үлкен, екі жасыл кесе. – Міне, кесе алыңыз. – Ракмет. Сау болыңыз. – Сау болыңыз. <p>Үлгі бойынша балалар кезекпен ойнайды</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - -Ауызекі сойлеуді карым-катьнас құралы ретінде дамыту</p> <p>Мақсаты азық-түліктің қазақша атауларымен таныстыру.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сиқырлы дорба», ішінде азық түлік (суреттер нан, сұт, май) бар. Сиқырлы дорбада не бар? Балалар дорбадан таныс азық түлікті (нан, сұт, май) алады, атайды. – Сиқырлы дорбаны көрсік, тағы не бар екен. Ол үшін дорбамызды сиқырлайық, дорба туралы жақсы сөздер айтындар: Дорба әдемі, дорба жақсы. 1, 2, 3, 4, 5 5, 4, 3, 2, 1 Міне, дорба ашылды! Педагог дорбаның екінші түбінен тағамдарды (суреттерді) алғып, жаңа сөздермен таныстырады. Мынау – ет. – Мынау не? – Мынау – ет. – Мынау – жұмыртқа. Жұ-мырт-ка. – Мынау не? – Мынау – жұмыртқа. – Жұмыртқа – тағам. – Жұмыртқа – ... (тағам) – Мынау – ірімшік. І-рім-шік.</p>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу</p> <p>Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту.</p> <p>–Ай мен жұлдыздар әлемін гарышкерлер зерттейді. Сендер қазақтың гарышкерлерін білесіндер ме? –Фарышкер немен үшады? –Фарышкер қандай болу кажет? Педагог Ж.Смақовтың «Мен гарышкер боламын» олеңін мәнерлеп оқып береді.</p> <p>Аспан, аспан арайым, Саган жи қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен гарышкер боламын! Гарышкер мен де боламын, Боламын десем, боламын. Таудай үлкен талабым, Мен бармактай боламын. Көктің жүзін барлаймын, Үлкен ғалым боламын, Боламын десем, боламын.</p> <p>(Ж.Смақов)</p> <p>–Олеңдегі бала кім болуды армандаиды? –Өз арманына жетеді деп ойлайсыңдар ма? –Арманға жету үшін жақсы оқып, спортпен айналысу керек. Яғни көп еңбектенген адам арманына жетеді.</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Олеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты әдеби шығармадагы көгамдық омір оқигалары туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Гарышкер – аспан әлеміне үшатын адамдар. Гарышкер гарышқа зыныранмен үшады. Оны гарышкеме деп атайды. Олар гарышка үшіп барып, аспан әлемін зерттейді. – Кім гарышкер болысы келеді? – Қандай гарышкерлерді білесіндер? Слайдтан қазақстандық гарышкерлерді көрсетеді, атайды. – Бүтін біз ақын Жакан Смақовтың «Мен гарышкер боламын» олеңімен танысамыз. Олең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Олең сөз адамның жан тебіренісін асерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді үйкес сөздермен суреттейді. Педагог олеңді оқып, мазмұнын түсіндіреді, жаттатады. Мен гарышкер боламын Аспан, аспан, арайым, Саган жи қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен гарышкер боламын</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - балалардың ұлу туралы білімдерін жетілдіру</p> <ul style="list-style-type: none"> -- Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке боліктерден) және мұсіндік - катпарланаң бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндері заттарды кию - Шығармашылық киялды дамыту, көрnekілікке сүйене отырып, елеестетуі, ойлауы бойынша колдан бұйымдар жасай білу <p>Мақсаты-ұлудың суретін салу, мұсіндеу ұжапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	--	--	--

		<p>– Мынау не? – Мынау – ірімшік. – Ірімшік дәмді. – Ірімшік дәмді ме? – Ірімшік дәмді. – Ірімшік – тағам. – Ірімшік не? – Ірімшік – тағам. – Мынау – кант. – Мынау не? – Мынау – кант.</p>	<p>– Ал сендер өскенде кім болуды армандаңыңдар? – Ол үшін сендер көп білім алып, оқуларың керек. – Ал «Оку – инемен құдық қазғандай». Педагог макалды жаттап алуды үсінады.</p>	!	
--	--	---	--	---	--

Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Көжектер» ойны.

Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары

«Кірпі» жаттығуы

Момақнамын алайда, (уш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады)
Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).

Кіріп кетсе қолыңа,
Өкпелеме жарайма!

Қолдың саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.

Мақсаты : қол саусақтарының күрделі үйлесімді қимылдарын дамыту.

А) Алақанды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші он, содан кейін сол колдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталаиды.

Б) Алакандар үстелдің үстіндегі, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді.

В) Балалар сүк және ортаңғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүтіп, қайтадан қалыптағанда көтереді, бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек.

Г) Үстелдің үстіндегі 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тұра солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.

Ойын: «Көжектер»

Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынга деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дene қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Елгілікке, шашандастыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынга деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу.

Шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала “тұлқі” болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Тұлқі сыйбырыды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді тұлқі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - 2-2,5 метр арақашықтықтағы нысанага құм салынған қапшықты, асықты</p>	<p>Музыка Міндеті: - Жаңалықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: Допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5-2 метр) басынан асыра лактыру</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Допты екі қолымен заттардың арасымен</p>	<p>Музыка Міндеті -- Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұнын</p>
--	---	--	--	--	--

	<p>лактыру</p> <p>Мақсаты Керілген баудың биіктігіне байланысты деңені жинақтап жұмырлаудың түрлі тактикаларын қолдана білуін калыптастыру</p> <p>«Желпуіш саламыз» Шаңғының ұшын 180° айналғанда қозғалып, бұрылады.</p> <p>«Тоннель».</p> <p>Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астынан откенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек.</p> <p>Балалардың қажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін катаң сактаудың қадағалау керек</p>	<p>Мақсаты : Жаңалықты, жақсылықты музика тілімен сезінуді үйрету.</p> <p>Музика тыңдау:</p> <p>«Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Қайырлы тан» (Е. Өміров)</p> <p>«Наурыз тойы» (Т. Мұратов)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар:</p> <p>«Женіл би» (Т. Ломова)</p> <p>Билер:</p> <p>«Қоян би» (В. Питерцев)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Төлдер» (Д. Ботбаев)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Латыш полькасы» (М. Раухвергер)</p>	<p>Мақсаты - 40-30-20 см биіктікте арқандардың астынан өту, 20-30 см биіктікте арқаның үстінен секіріп өтудегі жогары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету.</p> <p>Балалар залда бытырап жүреді. Бастаушиның нұсқауларын бұлжытпай орындаиды. Егер «жер» - десе қолдарын төмөн түсіреді, егер «су» - десе қолдарын алға созып, суда малтаған сынай көрсетеді, «аяу» - десе құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе қолдарын созып, алға, артқа айналдыра бастайды.</p> <p>(арақашықтығы 4 метр) жүргізу</p> <p>Мақсаты 40-30-20 см биіктікегі арқаның үстінен секіріп өтудегі жогары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету.</p> <p>40-30-20 см биіктікегі арқаның астынан өту.</p> <p>Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілі таңдалады.</p> <p>Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілін таңдай отырып, барлық білім-біліктерін қолдануға тырысады. Арқанды іліп кептес үшін өз қымылын қадағалап, мүмкіндігінше жұмырланады. (3 рет).</p>	<p>элементтерімен байланыстыру</p> <p>Мақсаты Жаңалықты, жақсылықты музика тілімен сезінуді үйрету..</p> <p>Музика тыңдау:</p> <p>«Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Қайырлы тан» (Е. Өміров)</p> <p>«Наурыз тойы» (Т. Мұратов)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар:</p> <p>«Женіл би» (Т. Ломова)</p> <p>Билер:</p> <p>«Қоян би» (В. Питерцев)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Төлдер» (Д. Ботбаев)</p> <p>Музыкалық аспапта ойнау:</p> <p>«Латыш полькасы» (М. Раухвергер)</p>	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №8 Бақылау: Топыракты бақылау</p> <p>Мақсаты: топф топырагының қыртысымен таныстыру .</p> <p>Бақылау барысы</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №9 Бақылау: Сутоганды бақылау</p> <p>Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №10 Бақылау: Желді бақылау</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жел туралы түсініктерін бекіту; - жел түрлерін есте 	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №11 Бақылау: Тастандарды бақылау</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> тастандардың әртүрлілігімен және 	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №12 Бақылау: Ұшып келген құстарды бақылау</p> <p>Мақсаты: көктем құстары жайлы білімдерін бекіту. Құстарға деген қамқорлықта тәрбиелу.</p>

<p>Біздің айналамызда шалшық көп. Ал, шалшыктар торфка (шымтезек) бай болады. Торф-бұл әрі тыңайтқыш, әрі отын. ол қатты қызған кезде тез тұтанады. Торф дымдыл, жабысқақ, көктемде ылгал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар еткізеді, егер ылғал торф үстімен отсан, ол аяқкиміңе жабысып қалады. Сондыктan да бұндай соқпақпен (жолмен) жүргемен дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және ағаш түптеріне тыңайтқыш ретінде қосады..</p> <p>Зерттеу жұмысы Торфтың курғак және ылғал кесектерін салыстыру. Құммен торфты салыстыру; Жер қыртысы қай жерде тез кебеді.</p> <p>Еңбек Ағаш түптері мен атызға торф тасу.</p> <p>Мақсаты: торфтың пайдалы қасиеттерін тұралы білімдерін тилянақтау.</p>	<p>Бақылау барысы Күн откен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алғып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен кары еріген аланқайлар пайда болады, өгей шоңтер есіп шыгады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі қар үйінділеріндегі карлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соктығады. Мұздар жарылып, өзендер аринасынан аскан кезде ауа температурасы кенет темендейді. Ал, сутогандардағы мұздар ұзак уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жок, су козгалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді.</p> <p>Зерттеу жұмысы. Сутогандарғы мұздың калыңдығын мұз олшегіш куралмен өлшеу. Тоган бетіндегі мұздың еріүін бақылау</p> <p>Еңбек Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау.</p> <p>Мақсаты: улкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу.</p>	<p>сақтау. Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбак жасырады:</p> <p>Ағаштарды шайқайды, Көзге корінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел)</p> <p>Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауга, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Ԑректар кояды:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Желдің кандай түрлері болады? ◆ Жел неге согады? <p>Атмосферада ауа әртүрлі қызды: жылы ауа жеңіл болады, сондыктан жогары көтеріледі, ал, сұық ауа ауыр болады, ол төмөн тартылады. Осыдан ауада қозгалыс пайда болады. Желдің күші жылы және сұық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы барынша тез козгалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысатын адамдарды метеорологтар және синоптистер деп атайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Барынша қатты желдердің атын ата? (дауыл, құйын, бұрқасын, боран.) ◆ Әлсіз желді қалай атайды? («самал жел» деп атайды) ◆ Желдің ізін көруге болады ма? <p>Зерттеу жұмысы Компас арқылы желдің бағытын анықтау. Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. Еңбек Гүл осіретін (клумба) аланды дайындау</p> <p>Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуке деген құтишиның арттыру.</p>	<p>олардың қасиеттерімен таныстыру.</p> <p>Бақылау барысы Балабакша ауласындағы ойын алаңындағы бір агаشتың түбіне әртүрлі тастар салынған капшықты тыгу. Қапшық тығылған агаشتы суреттеп айтты. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әнгіме өткізу. Тастан әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айттуға болмайды, себебі әр тасың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдаласы ете көп. Ԑректар:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Тастардың кандай түрлерін білесіндер? *Асыл тастарды не үшін пайдаланады? *Жәй тастарды қай жерде, не үшін пайдаланады? *Гранит, мрамор тастарды көрген жерлерін бар ма, оларды не үшін пайдаланады? <p>Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді.</p> <p>*Балабакша ауласында, гимарат құрлысында тастар бар ма?</p> <p>Зерттеу жұмысы Балабакша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастарды тауып, жинау.</p> <p>Еңбек Ұжымдық жұмыс, балабакша аумағын тазалау.</p> <p>Мақсаты: ұжыммен бірлесе жұмыс істеуке деген құтишиның арттыру.</p>	<p>Бақылау барысы Көркем сөз «Ұя» Қ.Баянбаев</p> <p>Ұя жасап тақтайдан, Талға апарып байладым. Жыл құсының шаттанған, Күттім кашан сайрауын. Сол ұяны талдагы, Карапторғай мекендер, Құні бойы сайды, Жылы пәтер екен деп. Балаларға Ԑректар:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Балалар сендер кандай құстарды білесіндер? *Жыл құстары деп неге айтамыз? *Құстар неге жылы жакқа ұшып кетеді? *Құстар тұган жеріне қай үақытта ұшып келеді? *Ауламызға ұшып келген құстарға қандай камқорлық жасау керек деп ойлайсындар? <p>Дидактикалық тапсырма: Құстарды топка бол.</p> <p>Максаты: құстар суреттерін қыстап қалатын құстар және жыл құстары тобына бөліп, ұяларға орналастыру.</p> <p>Еңбек: Гүл егетін орында тазалап, гүл отыргызуға дайындау.</p> <p>Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуке деген құтишиның арттыру.</p>
--	--	--	---	---

			<i>бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.</i>	<i>аяқтауга, біткен іске қуануга тәрбиелу.</i>	
Серуенин оралу	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Сойлеуді дамытудан Мақсаты: тілдің грамматикалық құрылымы бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	Жаттығуы: «Дұрыс, бұрыс» Мақсаты: Тәрбиеші . сейлемдер айтады. Балалар дұрыс болса «дұрыс» деп, дұрыс емес болса «дұрыс емес» деп жауап береді.	Мұзыкалық -ыргактық жаттығулар. Биік мұзыкалық сүйемледеуге сәйкес түрлі карқынды таныс дene жаттығуларын орындау.	Ойын: Көктем мезгілі туралы әңгімелесу. Мақсаты: Қарапайым сұрақтарға жауап береді.	Жеке баламен жұмыс: Сойлеуді дамытудан Дәрүмендер сөзін дұрыс айтуга үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарастыру және басқалар)	Кимылды ойын «Акку-қаздар». Мақсаты: берілген кеңістікте белгі бойынша қашқандарды күп жету, ойын шартын сақтау. Жаттығу ойыны Секіргіш жіппен жаттығу ойындары. Мақсаты: секіргіш жіпті алға, кері айналдағы отырып секіруге үйрету. Мақал-мәтел: Жері байдын-елі бай. Кара жерге де, қамқорлық керек.	Кимылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: — белгі бойынша әрекет етүге үйрету; — ойын шартын сақтап ойнауға баулу; Жаттығу ойыны Узындыққа секіру. Мақсаты: ұзындыққа секіруге жаттықтыру.	Кимылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүкірге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лақтыру. Мақсаты: козгалыс координацияларын дамыту. Халық болжамы. Өрмекші бұрышқа тығылса, жел болады.	Кимылды ойын. «Бейге». Мақсаты: нысанага тез жетуге деген құлышыныстарын, жеңіске деген құштарлықтарын арттыру. Жаттығу ойыны. Қозгалыстарын дамыту Мақсаты: секіргіш жіппен секіруге жаттықтыру.	Кимылды ойын: «Ұшты ұшты». Мақсаты: зейіндерін дамыту, байқампаздыққа, тез шешім қабылдауга үйрету. Жеке жұмыс Жаңылтпаشتар жаттау: Үйір, үйір үректі, Қаз маңғаз, Үйірге кім үретті? Маңғаз қаз. Үйір, үйір үректі, Әр кез маңғаз, Үйірге өзім үреттім. Қаз маңғаз. Мақсаты: сөздік қорларын байыту. Тыйым сөздер: Құс ұясын бұзба. Құска тас атпа. Құс жұмыртқасын сындырма.
Балалардың үйге қайтуы	Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын	Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын	Aта –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете	Aта –аналарға кеңес Егер Сіздің баланың көпшіл, өз-жакындарыңыз бен бірге	Aта –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның

	<p>кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сенің.</p>	<p>кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сенің.</p>	<p>беріңі: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокка сұрану. Кімдері міндегі түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>бөтен адамдарды жатыркамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сенің.</p>	<p>өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі орган өз мейіріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	---	---	--	---	---

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы 74 Жалпы білім беретін орта мектебі

Мектепалды О «»Ә сыйныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 15 –19 сәуір 2023-2024 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңізді сездірініз.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар. «Суреттерді орналастыру» Ойнының мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауда дадыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	Құрылые ойындары: «Еңбек құралдары», «Наубайхана құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру: «Бидай мен қаңбақ» Фотосуретте бейнеленген ертеңі желісі бойыншасурет арқылы орналастыру. «Бидай мен қаңбақ» суреті бойынша, әнгіме құрастырып айтып беруге үйрету.	«Біз дәнбіз» дикан жерге дән екті (дән сепкен қимылды көрсетеді) Сіркіреп, жаңбыр жауды (колдарын шапалактайды) Жер бетіне көгеріп, бидай шықты (колдарын жогары көтереді) Жайлас самал жел есті (колдарын ыргайды)	Үстел үсті ойныны – пазл: «Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қантап ұшқан торғайдан, Оны қалай қоргайды? Қантап ұшқан торғайдан, Оны былай қоргайды. Кіш, кіш, кіш... Қорғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені №12				

<p>Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)</p>	<p>«Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап үшқан торгайдан, Оны қалай қоргайды? Қаптап үшқан торгайдан, Оны былай қоргайды. Кіш, кіш, кіш... Қорған қалған бидайды, Камбага әкеп жинайды.</p>	<p>«Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тілел. Жарып шықкан жүректен, Сөздің бері – Ақ тілек!</p>	<p>«Нанга біз тоямыз» Көктемде жерді жыртамыз, Тегістейміз тырмалап. Дәндөрді оған егеміз, Жайқалып көктеп шықсын деп. Күз болғанда орамыз, Нанга біздер тоямыз.</p>	<p>«Көктем қандай тамаша!» Көркемдеген жер-көкті, Көктем қандай тамаша! Жерге әкеліп тосепті Алуан гүлді алаша.</p>	<p>«Көлбен, көлбен, көленкем» Көлбен, көлбен, көленкем, Көлбендеген көленкем. Тасып піскен бидайды. Айтшы қалай жинайды? Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап үшқан торгайдан, Оны қалай қоргайды? Қаптап үшқан торгайдан, Оны былай қоргайды. Кіш, кіш, кіш... Қорған қалған бидайды, Камбага әкеп жинайды.</p>	
<p>Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ</p>	<p>1 - үйымдастырылған іс-әрекет</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td data-bbox="377 520 700 1352"> <p>Сейлеуді дамыту Міндеті Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту</p> <p>«F» дыбысын буын ішінде келтіріп қайталату: Fa-ға-ға – жаға. Fi-ғи-ғи – Саги. Fu-ғу-ғу – бұғу. Ғы-ғы- ғы – бұғы. «F» дыбысын сез ішінде келтіріп қайталату: Ғалым – қолғап. Тогай – шанғы. Сағыз – торғай. Сағат – қағаз. «Қ» – «F» дыбыстарын тақпак, жұмбак, жаңылтпаши ішінде бекіту Дидактикалық ойын: «Мамандықты анықта». Шарты: суреттер бойынша мамандық түрлерін анықтап айтады</p> </td><td data-bbox="700 520 1024 1352"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті – Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға беледі. Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынға бол» –Мен сендерге суреттер көрсетем, сендер суретті атап, атуын шапалакпен буынға бөліндер. Мысалы: жа-пы-рақ, жұ-зім, ке-ру-ет, тұ-ие, та-бақ, ке-рік, пи-яз, ө-рік, жыл-қы, ши-е, мы- сық, а-ғаш, ал-ша, қа-ла, үс- тел, шал- ма, тек-ше, те-ре- зе, са-ғат, са-ғыз, кой, ко-ян, тұл-кі, піл, ке-се, ша-ныш-</p> </td><td data-bbox="1024 520 1455 1352"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті сейлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сойлем құрастыру Мақсаты сойлем туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап сойлем құрайды, сызбасын сыйады, суреттегі заттың атауына сыйба құрайды. Түсінеді: сейлем неден құралатынын түсінеді. Қолданады: сойлем сызбасын дұрыс қолдана алады</p> <p>Дидактикалық ойын «Үйшігін дұрыс тап» –Балалар, мен сендерге суретті карточкалар таратып беремін, сендер карточкаға суретті атасындар. Сол сөз дауысты дыбыстан басталса, тақтада түрган қызыл үйшікке, ал дауыссыз дыбыстан басталса, көк үйшікке саласындар. Балалар жеке-жеке түсіндіріп, суреттерді өз үйшіктеріне салады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кері сөзді ата»(доппен) –Балалар мен сендерге допты лақтырып сөз айтамын, сендер сол сөзге кері</p> </td><td data-bbox="1455 520 1756 1352"> <p>Саят ашу негіздері Міндеті Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға беледі. Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын.</p> <p>Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Ойын-жаттығу: «Сөз танда»</p> <p>Педагог макалды оқиды, макалдың мазмұнын балаларға түсіндіреді. Балалар суреттегі заттардың тиистісін айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттардың атын буынға беледі.</p> </td><td data-bbox="1756 520 2102 1352"> <p>Көркем әдебиет Міндеті: Диалогтік сейлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Мақсаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері түрғысынан бағалауга дағылдандыру</p> <p>Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көніл қуйі қандай?</p> <p>Көжекті қандай төлдер құттықтады?</p> <p>2. Үйқасын тап.</p> <p>Дамыл таптай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . (кожек)</p> <p>3. Сен досыңың тұған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал.</p> <p>4. «Тұған күнімен құттықтаймын!» деген сойлемді түрлі екпінде айт. Қалай айтқан дұрыс?</p> </td></tr> </table>	<p>Сейлеуді дамыту Міндеті Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту</p> <p>«F» дыбысын буын ішінде келтіріп қайталату: Fa-ға-ға – жаға. Fi-ғи-ғи – Саги. Fu-ғу-ғу – бұғу. Ғы-ғы- ғы – бұғы. «F» дыбысын сез ішінде келтіріп қайталату: Ғалым – қолғап. Тогай – шанғы. Сағыз – торғай. Сағат – қағаз. «Қ» – «F» дыбыстарын тақпак, жұмбак, жаңылтпаши ішінде бекіту Дидактикалық ойын: «Мамандықты анықта». Шарты: суреттер бойынша мамандық түрлерін анықтап айтады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті – Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға беледі. Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынға бол» –Мен сендерге суреттер көрсетем, сендер суретті атап, атуын шапалакпен буынға бөліндер. Мысалы: жа-пы-рақ, жұ-зім, ке-ру-ет, тұ-ие, та-бақ, ке-рік, пи-яз, ө-рік, жыл-қы, ши-е, мы- сық, а-ғаш, ал-ша, қа-ла, үс- тел, шал- ма, тек-ше, те-ре- зе, са-ғат, са-ғыз, кой, ко-ян, тұл-кі, піл, ке-се, ша-ныш-</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті сейлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сойлем құрастыру Мақсаты сойлем туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап сойлем құрайды, сызбасын сыйады, суреттегі заттың атауына сыйба құрайды. Түсінеді: сейлем неден құралатынын түсінеді. Қолданады: сойлем сызбасын дұрыс қолдана алады</p> <p>Дидактикалық ойын «Үйшігін дұрыс тап» –Балалар, мен сендерге суретті карточкалар таратып беремін, сендер карточкаға суретті атасындар. Сол сөз дауысты дыбыстан басталса, тақтада түрган қызыл үйшікке, ал дауыссыз дыбыстан басталса, көк үйшікке саласындар. Балалар жеке-жеке түсіндіріп, суреттерді өз үйшіктеріне салады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кері сөзді ата»(доппен) –Балалар мен сендерге допты лақтырып сөз айтамын, сендер сол сөзге кері</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға беледі. Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын.</p> <p>Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Ойын-жаттығу: «Сөз танда»</p> <p>Педагог макалды оқиды, макалдың мазмұнын балаларға түсіндіреді. Балалар суреттегі заттардың тиистісін айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттардың атын буынға беледі.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Диалогтік сейлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Мақсаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері түрғысынан бағалауга дағылдандыру</p> <p>Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көніл қуйі қандай?</p> <p>Көжекті қандай төлдер құттықтады?</p> <p>2. Үйқасын тап.</p> <p>Дамыл таптай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . (кожек)</p> <p>3. Сен досыңың тұған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал.</p> <p>4. «Тұған күнімен құттықтаймын!» деген сойлемді түрлі екпінде айт. Қалай айтқан дұрыс?</p>
<p>Сейлеуді дамыту Міндеті Монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту Мақсаты Фарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту</p> <p>«F» дыбысын буын ішінде келтіріп қайталату: Fa-ға-ға – жаға. Fi-ғи-ғи – Саги. Fu-ғу-ғу – бұғу. Ғы-ғы- ғы – бұғы. «F» дыбысын сез ішінде келтіріп қайталату: Ғалым – қолғап. Тогай – шанғы. Сағыз – торғай. Сағат – қағаз. «Қ» – «F» дыбыстарын тақпак, жұмбак, жаңылтпаши ішінде бекіту Дидактикалық ойын: «Мамандықты анықта». Шарты: суреттер бойынша мамандық түрлерін анықтап айтады</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті – Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға беледі. Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық ойын: «Буынға бол» –Мен сендерге суреттер көрсетем, сендер суретті атап, атуын шапалакпен буынға бөліндер. Мысалы: жа-пы-рақ, жұ-зім, ке-ру-ет, тұ-ие, та-бақ, ке-рік, пи-яз, ө-рік, жыл-қы, ши-е, мы- сық, а-ғаш, ал-ша, қа-ла, үс- тел, шал- ма, тек-ше, те-ре- зе, са-ғат, са-ғыз, кой, ко-ян, тұл-кі, піл, ке-се, ша-ныш-</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті сейлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сойлем құрастыру Мақсаты сойлем туралы алған білімдерін пысықтау.</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап сойлем құрайды, сызбасын сыйады, суреттегі заттың атауына сыйба құрайды. Түсінеді: сейлем неден құралатынын түсінеді. Қолданады: сойлем сызбасын дұрыс қолдана алады</p> <p>Дидактикалық ойын «Үйшігін дұрыс тап» –Балалар, мен сендерге суретті карточкалар таратып беремін, сендер карточкаға суретті атасындар. Сол сөз дауысты дыбыстан басталса, тақтада түрган қызыл үйшікке, ал дауыссыз дыбыстан басталса, көк үйшікке саласындар. Балалар жеке-жеке түсіндіріп, суреттерді өз үйшіктеріне салады.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кері сөзді ата»(доппен) –Балалар мен сендерге допты лақтырып сөз айтамын, сендер сол сөзге кері</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету Мақсаты буын, дыбыстық талдау туралы алған білімдерін пысықтау</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды, сөздерді буынға беледі. Түсінеді: сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын.</p> <p>Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Ойын-жаттығу: «Сөз танда»</p> <p>Педагог макалды оқиды, макалдың мазмұнын балаларға түсіндіреді. Балалар суреттегі заттардың тиистісін айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттардың атын буынға беледі.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Диалогтік сейлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Мақсаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері түрғысынан бағалауга дағылдандыру</p> <p>Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көніл қуйі қандай?</p> <p>Көжекті қандай төлдер құттықтады?</p> <p>2. Үйқасын тап.</p> <p>Дамыл таптай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . (кожек)</p> <p>3. Сен досыңың тұған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал.</p> <p>4. «Тұған күнімен құттықтаймын!» деген сойлемді түрлі екпінде айт. Қалай айтқан дұрыс?</p>		

		<p>кы, ти-ін, и-не, пи-ма, ли-мон, ал-мұрт, кар-быз, қа-лам, ше-лек, қы-за-нақ, а-рыс-тан, жол-ба-рыс, тас-ба-ка, ба-қа, кай-мақ, кө-бе-лек т.б.</p>	<p>сөзді тауып айтасындар да, допты кері лактырасындар. Мысалы: жаман-жақсы, ақ-кара, ақылды-акымак, білімді-білімсіз, қайырымды-қайырымысыз, биік-аласа, жылады-құлді, отырды-түрді, ашты-тәтті, жапты-ашты, кір-шық, таза-лас, ыстық-сұзық, көркіті-көріксіз, жұмды-ашты, катты-жұмсақ, ұзын-қысқа, жалпақ-жінішке т.б</p>	<p>Мақал – сөздін майегі.</p> <p>1) Оку ... құдық казғандай. и-не, құ-рек, ка-сық. 2) Ата көрген ... жонар оқ, оқ-тау, ер. 3) Ана көрген ... пішер. жей-де, тон, көй-лек. 4) Асықпаган арбамен ... алады. тұл-кі, ко-ян, а-ю</p>	
--	--	--	--	--	--

Ұзіліс: Кеңістікті бағдарлауга арналған ойындар «Көршілерінді ата»

Саусак гимнастика жаттығулары:

1. **Шынжыр.** Оң және сол қолдағы басбармакпен балануýрек саусактары түйісіп, жүзіктер секілді айқасып, шынжыр жасайды.
  2. **Піл:** оң қол алаканы жайылып тұрады. Сол қол саусактары бас бармақ пен кішкене бобек артқы аяғы болса, балануýрек саусак пен шылдыр шұмек саусак алдыңғы аяктар, ал ортаңғы саусак пілдін тұмсығы.
  3. **Доп:** алакандар бір-бірімен жабысады. (доп пішінін жасайды).
  4. **Гүл:** қолдар, саусактар жогары қарайды. Алакандар айшанакпен қосыла түптері өзара жанасады. Саусактар ашылады. Осы жаттығуларды орынданған отырып, мына өлең жолдарын айтады.
- Саусактар шынжыр болады,
Үзілмейді тартсан да,
Ал, піл келіп шынжырды,
Үзіл кетті басқанда.
Тұмсығымен доп ізден,
Ойнағасы келіп тұр.
Достық үшін пілге мен,
Гүл сыйлағым келіп тұр.
-

Ойын: «Көршілерінді ата»

Максаты: кеңістікті бағдарлауга дагдыландыру, сөздік корларын молайту.

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар: түрлі суреттер салынған қағаз беті.

Ойын барысы: бұл үшін әр түрлі суреттер салынған қағаз беті пайдаланылады.

1 нұсқа: педагог баладан қандай да бір затты атап, оның оң жағында, сал жағында, үстінде, астында не барын атаяуын сұрайды.

2 нұсқа: педагог баладан қағаздың оң жақ жогары бұрышында ненің суреті барын, беттің ортасында ненің суреті бары, т.с.с. сұрайды.

	<p>Коршаган орта Міндеті Жануарлардың әртүрлі белгілері бойынша: балықтар топтастыру</p> <p>Мақсаты Балалардың балықтар, бакалар мен су жәндіктері және олардың тіршілігі жайлы түсініктерін көнектү</p> <p>Күтілетін інтижелер: жасайды: балықтардың бірнеше түрін атап береді. түсінеді: балықтардың мінездікіліктерін тіршілік ету ортасына тәуелділігін біледі. қолданады: коммуникативтік дағды</p> <p>Балалар педагогтің жетекші сұрақтарының көмегімен суда балықтар, бакалар мен жәндіктер тұратынын айтады. Балық – суда тіршілік ететін жануар. Оның денесі қабыршакпен қапталған. Олар тек қана суда тіршілік етеді. Балықтар су астында желбезегінің көмегімен тыныстайды. Судағы ауа да ерекше. Суда тіршілік ететін бакалар да, жәндіктер де ондағы ауаны «аулауга» әбден үйренген. Ал, мысалы, жүзгіш қоңыз ауа көбіршіктерін кеуде қысына салып алып, суга сұнгиді. Суқоймаларын мекендейтіндердің де пайдасты көп. Олар суды тазартады, оның мөлдір болуына ықпал етеді, курал калған есімдіктерді жейді, судың түбін тазалайды.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Кеңістік туралы түсініктегі бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, оң жакта, жоғарыда, төменде)</p> <p>Мақсаты кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау білімін кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру</p> <p>Күтілетін інтижелер: менгереді: «жоғарыда, төменде, оң жакта, сол жакта, ортада» сөздерін айтуды;</p> <p>түсінеді: қағаз бетінде бағдарлауды;</p> <p>қолданады: «жоғарыда, төменде, оң жакта, сол жакта, ортада» сөздерін айтуды;</p> <p>Суретпен жұмыс Педагог кандай да бір заттың суретін тауып, анықтауды сұрайды: – оның оң жағында не орналасқан, – оның астында ненің суреті бейнеленген, – берілген заттың үстінде оң жақта не орналасқан және т.с.с.</p> <p>Тапсырманы өзгертуге болады, педагог: – оң жақтағы жоғарғы бұрышта; – параптқың төменгі жиегінің бойында; – параптқың ортасында және т.с.с. орналасқан мына заттарды атауды немесе көрсетуді сұрайды.</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Кеңістік туралы түсініктегі бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, оң жақта, жоғарыда, төменде)</p> <p>Мақсаты кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау білімін кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру</p> <p>Күтілетін інтижелер: менгереді: «жоғарыда, төменде, оң жакта, сол жакта, ортада» сөздерін айтуды;</p> <p>түсінеді: қағаз бетінде бағдарлауды;</p> <p>қолданады:</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Кеңістік туралы түсініктегі бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жакта, оң жақта, жоғарыда, төменде)</p> <p>Мақсаты кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау білімін кеңістікте орналасуы туралы білімін қалыптастыру</p> <p>Күтілетін інтижелер: менгереді: «жоғарыда, төменде, оң жакта, сол жакта, ортада» сөздерін айтуды;</p> <p>түсінеді: қағаз бетінде бағдарлауды;</p> <p>қолданады:</p>	<p>Коршаган орта Міндеті Tipi және елі табигат күбылыстары туралы білімдерін көнектү. «Өлі табигат» ұғымымен таныстыры (су, ауа, мұз сұңгілері, күн, бұлт, кар, тастар, жел, жаңбыр); Мақсаты Балалардың табигаттағы маусымдық өзгерістер жайлы; сұңгі, тамшы сынды құбылыстар туралы түсініктерін көнектү</p> <p>Күтілетін інтижелер: жасайды: табигат күбылыстарын атап береді. түсінеді: қөткемде табигатта болатын өзгерістерді біледі. қолданады: құрбыларымен бірлесіп зерттеу жұмыстарын жүргізе алады</p> <p>Суретші жылдың қай мезгілін суреттеген? Қөткемде табигаттың қандай күбылыстарын байкауға болады? Суретті мұқият қарап шығып, табигатта қандай өзгерістер болғанын айтады. Неліктен қөткем келді деуге болады? Қөткем қалай басталады? Қөткемнің барлық белгілерін еске түсіреді.</p> <p>Ойын түріндегі жаттығу. «Күнмен ойнайық».</p> <p>Тактада сары түсті дөңгелектің суреті ілінеді. Педагог үстел үстін жатқан сары түсті жолақ қағаздарды дөңгелектің айналасына ілу көректігін айтады.</p> <p>Күн сәулесі қандай болады? Жылы, – деп, бір жолақты шенбердің айналасына</p>
--	--	---	---	---	--

	.				
--	---	--	--	--	--

Үзіліс: Қымылды ойындар «Әуедегі атыс»

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ОЙЫНДАР

Мен қандай адаммын ?

Максаты: Тонта жұмыс жүргізу үшін жағымды ахуал орнату, карым - катынастың белсенді стилін және кері байланыс немесе алу тәсілдерін менгеру; Әр катысушы өзінің жағымды , жағымсыз қасиеттерін айтады . Сол бойынша қорытынды жүргізіледі .

Ойын: «Әуедегі атыс» қымылды ойны

Максаты: Топпен карым-катаисты нығайту, тез қымылдау.

Ойнының шарты: Бұл сыйыста окушыларды екі топқа тен болесіз. 1-топқа бірыңгай қызыл түс (өз калауынан бойынша да таңдауга болады), 2-топқа жасыл түсті үрленген шар беріл, екі команданың арасын тұзу сызық етіп бормен сызып коясыз. Музыка ыргагымен екі команда ез шарларын қарсылас команда жаққа лактыру керек. Қай топ жылдам сол женіске жетеді.

3 - үйимдастырылған іс-әрекет

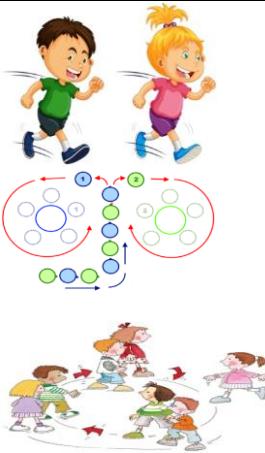
	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті: - Азық-түлік ондірудегі тұрмыстық қасібімен жабдықтау</p> <p>Максаты тақпакты зейін койып тыңдауга, оның ішінен таныс сөздерді табуга жаттықтыру</p> <p>Ойын «Асханада». Педагог асхана туралы түсініктеме береді: Асханада аспаз жұмыс істейді. Аспаз тамақ пісіреді. Асханада адамдар тамақ іshedі.</p> <p>Балалар кезекпен аспаз болады. Балалар тағамға (өздеріне таныс құнделікті тағамдар) тапсырыс береді. Аспаз ол тағамға қажетті</p>	<p>Қазақ тілі</p> <p>Міндеті - Тұстық карым-катаисты («бауыр», «немере», «шәбере», «агайын», «туыскан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету</p> <p>Максаты үлттық тағам түрлерімен таныстыру</p> <p>Балалар, еже бізге мына коржынды беріп жіберіпті. Онда не бар екен? Дидактикалық ойын:«Жақайып коржын». Суреттермен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру. Мынау – бауырсак. – Мынау не? – Мынау – бауырсак (балалар жеке, хормен, жай, жылдам айтады). – Бауырсақтың дәмі қандай? Сак-сақ – дәмді бауырсак. Сак-сақ – жеймін бауырсак. Мынау – құрт. Құ-ұрт, құрт.</p>	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Міндеті: - Тұбірлес сөздерді жасау және қолдана білу</p> <p>Максаты Балаларға жайлай олеңінің мазмұнын түсіндіру</p> <p>–Кандай үй жануарларын білесіндер?</p> <p>–Оларды неге үй жануарлары деп атайдыз?</p> <p>–Үй жануарларының адамдарға пайдасы бар ма?</p> <p>–Ал осы жануарлардың төлдерін қалай атайдыз?</p> <p>–Төлдер ең алғашында немен коректенеді?</p> <p>–Иә, дұрыс айтасындар, өз енелерінің сүтімен коректенеді</p> <p>–Осы төрт түлік малдың бәрі</p>	<p>Көркем әдебиет</p> <p>Міндеті: Диалогтік сойлеуді дамыту, кейіпкерлere және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Максаты әдеби кейіпкерді адамгершілік ережелері тұрғысынан бағалауга дағдыландыру</p> <p>Педагог балаларға жұмбак жасырады.</p> <p>Көлеңкесінен корқып, безектейді, Ал оның баласын көжек дейді. Ол не? (Коян)</p> <p>– Балалар, көжек деген не? (Коянның төлі)</p> <p>– Көжек қандай болады? (Көжек кішкентай, жұн жұп-жұмсак, сүйкімді болады)</p> <p>– Бүтін Ботан Қошымовтың «Аққожектің достары» ертегісімен танысады.</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті</p> <p>Міндеті: - - көктем мезгілі жайлы түсініктерін жетілдіру, көргендерін бейнелеу іс-әрекеті арқылы қағаз бетіне түсіре білуге дағдыландыру</p> <p>-- Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, белгітердің салыстырмалы колемдерін сактау</p> <p>- Кағаздан таныс немесе ойдан әртурлі бейнелерді, катпарларын бүктелген кағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген кағаздан симметриялы пішіндерді заттарды кию</p> <p>- Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елеестетуі, ойлауы бойынша колдан бүйімдар жасай білу</p> <p>Максаты- көктем мезгілінің</p>
--	--	---	---	---	---

	<p>азық тулікті тандап алып атайды.</p> <p>Мысалы:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мен палау жеймін. Палау берініз! (Аспаз ет, сәбіз, пияз, күріш суреттерін тауып атайды). – Ракмет. Палау дәмді болды 	<p>«Құрт» сөзін жеке-жеке айтып жаттығады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мынау не? – Мынау – құрт. – Мынау – қымыз. Мынау не? – Мынау – қымыз. – Қымыз ете дәмді. – Қымыздың дәмі қандай? – Қымыз ете дәмді. – Мен қымыз ішемін. – Сен не ішесін? – Мен қымыз ішемін. – Мынау – шұбат. Шұ-ұ-ұ-бат. – Мынау не? – Мынау – шұбат. – Шұбат ете дәмді. – Шұбаттың дәмі қандай? – Шұбат ете дәмді. Балалар сөздерді және сөйлемдерді қайталайды. – Құрт, қымыз сөздерінде бірінші дыбыс қандай? – «Қ» дыбысы 	<p>жазда жайлауда болады.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Үй жануарлары жазда қайда болады? – Дұрыс айтасындар, жайлау – маға жайлыш мекен. Жаздың күні жайлауда, Кандай жақсы ойнауга. Жүйрік желмен жарысып, Қозы, лақпен табысып, Қөл бойында тынығып, Қүнге күйіп, шынығып, Жүресің сен жайрандаш, Кең даланы сайрандаш, Жайлау, жайлау – жасыл бақ, Мәз боламыз асыр сап. – Балалар, жайлау қандай екен? – Суға шомылып, қүнге күйіп шынығуға болады ма екен? 	<p>Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Ертегінің ойдан, киялдан шығарады.</p> <p>Педагог ертегінің оқып, мазмұнын ашады</p> <p>Ертегі мазмұны бойынша сұраптар:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ертегі ұнады ма? – Ертегі не туралы? – Ертегі қалай аталады? – Авторы кім? – Ақкожекті тұған күнімен нелер құттықташ келді? – Ақкожектің коніл күйі қандай болды? – Достар не істеді? – Жайлаудан Ақкожекті құттықтауға тағы қандай тәлдер келді? ! 	<p>суреттің салу, мұсіндеу, жапсыру, күрастыру.</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	---	--	--

Үзіліс: Аз қымылды ойындар «Жалауша»

«Оқиені еріту» жаттығуы

Тып-тыныш деңенізді бос ұстап отырыңыз . Өзініздің қарқоленеккеде театтра отырмын деп есептейіз Алдыңыздағы шағын саҳнага (ең жек көртін, көргініз келмейтін) сіз кешіруге тиісті адамды қойыңыз . Мейлі ол сізді қазір ренжітсін , бұрын ренжітсін , қазір өмірде бар болсын , алде өмірден отіп кетті ме , оған мән берменіз . Көз алдыңызға елестеткенде оның жағдайы жақсы , жузіне құлқі үйрілген жағдайда болуы керек . Оны бақытты деп білініз . Бірнеше минут оның жүзін анық көз алдыңызда ұстап тұрыңыз . Сонан соң барып ол бейнемен қоштасыңыз . Сіз кешірген адам кетісімен сіз өзінізді саҳнага қойыңыз . Өзінізді де тек жақсы жағдайда елестетіңіз . Бакытты , құлқі үйрілген жүзбен тұрыңыз . Бұл әлемдегі жақсылық барлығыңызға да тең жететінін үгыңыз .

Ойын: «Жалауша»

Ойының мақсаты: жарысып тез жүгіргө, қарсыласынан бұрын жалаушаны алуға жаттықтыру.

Керекті құралдар: ысқырық, жалауша, бор, таяқша.

Мазмұны.

Сыныптағы балалар санау арқылы екі командаға бөлінеді.Олар ойын алаңының екі шетінде қарма-қарсы сап түзеп тұрады.Ойыншылардың дәл ортасынан диаметрлі 1 метрлік шенбер сзызылады.Шенбердің ортасына жалауша тігіледі.Жалаушаның қасында қолына ысқырық ұстаган ойын жүргізуі тұрады.

Ойынның басталуына белгі берілгеннен кейін әр командағы бірінші тұрган ойыншылар тез жүгіріп келіп, жалаушаны алдымен алуға тырысады.Егер ала алса, ол ойынши команда есебіне ыр ұпай қосады.

Ал шенбергे екі бала да катар келсе, олар ете сақ болулары керек, өйткені қай ойыншыға қарсыласының қолы бұрын тисе, оның жалаушаны алуға қақысы жоқ.

Ойын осылай бірнеше рет жүріп, женіске жеткен команда анықталады.

Ойынның ережесі.

1.Ойыншылар тұрган катарларынан бір мезетте шығуын мұқият қадағалау кажет.

2. Шенбердің сзызығын басуға болмайды.

3. Шенбер ішінен алған жалаушаны ойын жүргізуішігे беріп, ойыншылар қайтадан тұрган орындарына жүгіріп кетеді.

Әдістемелік нұсқаулар.

Ойын кызыкты өту үшін командаларды бір тұзудін бойына тұргызу керек. Ойын жүргізуші етіп сабакка катыса алмайтын оқушыларды немесе арнаулы төрешілерді тағайындауга болады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Допты лактыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қагып алу (арақашықтығы 4–5 метр)</p> <p>Мақсаты Бала ағзасының кинестикалық (кимылды сезу) және кеңістіктік (ағзаның беліктерін сезіну) факторларын, ұсақ моториканы қалыптастыру</p> <p>«Жаңылышкан ұтылады» «Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре жонеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тына» тақтайшасын көрсеткенде бір аякпен тұра қалады. Топтарға болініп, негізгі жаттығуларды орындау. Қауіпсіздік ережелерін үнемі еске салып отыру керек. Топтардағы бастаушылардың дұрыс ауысып тұруын қадағалау.</p> <p>Арқанмен айналмалы жаттығуалар 1.Қайтпас қайсарлар» Арқандармен кырынданап жүру. Аяқ басы еденде, оқшелерін аркан үстіне басып, кырынданап жүру.</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Дидактикалық ойындар арқылы балалардың есту кабілеттерін арттыру</p> <p>Мақсаты Дидактикалық ойындарарқылы балалардың есту кабілеттерін арттыру :</p> <p>Музыка тындау: «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров) Ән айту: «Гарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов) «Қайырлы таң» (Е. Өміров) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Көңілді би» (И. Штраус) Би шығармашылығы: Өз беттерінше би ойлан шыгару. Ойындар, хороводтар: «Қанша дыбыс» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә. (өндеген Т. Попатенко)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Допты жогарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру</p> <p>Мақсаты - Бала ағзасының кинестикалық (кимылды сезу) және кеңістіктік (ағзаның беліктерін сезіну) факторларын, ұсақ моториканы қалыптастыру</p> <p>3.«Мың бұралып майыскан» – арқан төмендеген сайын, арқасын артқа шалқайтып тартылған арқаннан етіп кетуде күш синасады. Топтарға болініп, ең аласа бойы бар баламен өлшеп тартылған арқаның астынан отеді. Тепе-тендікі сақтап, артқа кара тек қана арқаның тұсына келгенде қайрылып етуге машықтанады.</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны: «Арқаннан секіру» Ойнишылар шенбер күрып тұрады. Шенбердің ортасында бастаушы тұрып алып, арқаның бір үшінан ұстап екінші үшін жерге домалата отырып, айналдырады.</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Гимнастикалық қабырғага қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға сікео</p> <p>Мақсаты Допты себетке дұрыс лактыруға, бастанқы калыпта тұруға, аякты жазып барып доп лактыруға дағдыландыру</p> <p>Себетке доп лактыру. Допты кеуде тұсында ұстап, томеннен дода сыйады. Саусактары жазылып, сермейді. Баскетбол қалқанынан 2 метр кашыктықта тізбектерге тұрады. Бастанқы калыпта дұрыстап тұрады. Аяктарын тізеден аздал бүгеді. Аяктарын иық деңгейіне койып, бір аяғын аздал алдыға шыгарады. Денесі алдыға итеріліп, бар салмак екі аяқа болінеді. Колдар шынтақтан аздал бүгіліп, кеуденің тұсында тұруы керек. Допты бір орында тұрып, екі колмен кеудеден себетке лақтырады.</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті - Динамикалық ерекшелікті көрсете отырып, эмоционалды түрде ән айту, тынысты дұрыс алу</p> <p>Мақсаты Дидактикалық ойындар арқылы балалардың есту кабілеттерін арттыру.</p> <p>Музыка тындау: «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров) Ән айту: «Гарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов) «Қайырлы таң» (Е. Өміров) Музыкалық-ыргактық кимылдар: «Көңілді би» (И. Штраус) Би шығармашылығы: Өз беттерінше би ойлан шыгару. Ойындар, хороводтар: «Қанша дыбыс» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә. (өндеген Т. Попатенко)</p>
--	---	--	---	---

	Аркан үстінә аяғының өкшелерін койып, аяғының басын жерге койып, дұрыс жүруін қадағалау.		Айналдыруды баяулап, тездетіп тұрады. Айналдырып тұрып, ойыншыларғы тигізуге тырысады. Ойыншылар аяғының дәл астына келген сәтте арканидан секіріп, аяғын алғып қашып үлгереді		
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сактап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сактап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №13 Бақылау: Бұлттарды бақылау Мақсаты: әлемді жалпы түсінудің негізі ретінде жер мен аспанды біртұтас деп үгінуды қалыптастыруды жалғастыру</p> <p>Бақылау барысы Көркем сөз «Бұлт» Ә. Ақылбекұлы Бұлттың кайда тұрагы, Біле алмадым мұны әлі. Білерім кек аспаның Бұлт көшпелі бұлагы. Тәрбиеші балаларға сұрап береді. ◆ Аспанға караңдар, не көріп тұрсындар? ◆ Бүгінгі бұлттар кандай? ◆ Қалай ойлайсындар, бүгін кар немесе жаңбыр жауады ма? ◆ Бұлт қай бағытка жүзіп барады?</p> <p>Еңбек Бұлдіршіндердің аланындағы сирғанак құрылышының орнын тазалауга комектесу</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №14 Бақылау: Құнді бақылау Мақсаты: күн энергиясының адамдар, өсімдіктер және жануарлар өміріне әсері туралы білімдерін бекіту.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші жұмбактар жасырады: Үлкен алтын табактан, Әлемге нұр таратқан. (кун) Алауга оранып, Көкке орлеп шығады. Бір айналып оралып, Көкжиеекке бұгады. (кун) Күн бінікке көтерілген сайын, күн жылы әрі ұзак болады. Құннің жылуынан қар ериді, жер жылиди. Шөптер есе бастанды. Агаштар бүршік жарады. *Табигатта тағы қандай өзгерістер болады? *Күн қай жақтан шығады? *Қай жаққа батады? *Жарқырап тұрган күнге тұра карауга бола ма? *Нере? Зерттеу қызметі</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №15 Бақылау: Желді бақылау Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жел туралы түсініктерін бекіту; - жел түрлерін есте сақтау. <p>Бақылау барысы Тәрбиеші балаларға жұмбак жасырады: Агаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел) Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауга, агаш бұтақтары қалай шайқалып тұрганын байқауға ұсынады. Сұрқартар кояды:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Желдің қандай түрлері болады? ◆ Жел неге соғады? <p>Атмосферада ауа әртүрлі қыздады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, сүйк ауа ауыр болады, ол төмен тартылады.</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №16 Бақылау: Топыракты бақылау Мақсаты: торф топырағының қыртысымен таныстыру . Бақылау барысы Біздін айналамызда шалшық көп. Ал, шалшықтар торфка (шымтезек) бай болады. Торф-бұл әрі тыңайтыш, әрі отын.ол қатты қызыған кезде тез тұтанады. Торф дымық, жабықсақ, қоктемде ылғал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар еткізеді, егер ылғал торф үстімен етсен, ол аяқтіміңе жабысып қалады. Сондықтан да бұндай сокпақпен (жолмен) жүргемен дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және агаш түптеріне тыңайтыш ретінде косады..</p> <p>Зерттеу жұмысы Торфтың құрғақ және ылғал кескестерін салыстыру. Құммен торфты салыстыру; Жер қыртысы қай жерде тез кебеді.</p> <p>Еңбек Агаш түптері мен атызға торф тасу.</p> <p>Мақсаты: торфтың пайдалы қасиеттері туралы білімдерін</p>	<p>Сәуір Серуен-Бақылау №17 Бақылау: Жәндіктерді бақылау Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы түсініктерін тиенақтау; — Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету. <p>Бақылау барысы Тәрбиеші жұмбактар жасырады:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Гұлдің іэрін жинаиды, Адамға бал сыйлады. Енбеккорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) -Қанды сорып сүліктей, Ызындалап кеп шағады. Бұл қандай булік дой? (маса) -Ызындалап ән салып, Жұп-жұқа қанаты. Тәттіге тамсанып, Коқысқа конады.

	<p>Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуді, жасалған жұмыстан рахат алуды үйрету. Кішкентайларга көмектесуге дайын болуға тәрбиелу.</p>	<p>Ағаш, пластмасса, металл заттарға кол тиғізіп қарау, кайсысын құн көп қызырады?</p> <p>Қандай заттар тез қыздады, қоңыр түсті ме, алде ашық түсті ме?</p> <p>Күннің көзіне ұзақ уакыт қандай заттың көмегімен қарауга болады? (<i>қоңыр түсті әйнекпен</i>)</p> <p>Еңбек Ойын алаңы айналасындағы жолдарды тазалауға аула тазалаушыға көмектесу..</p> <p>Мақсаты: улкендерге көмектесуге деген ынталарын дамыту.</p>	<p>Осыдан ауада қозгалыс пайда болады. Желдің күші жылы және сұық ауанын температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы барынша тез қозгалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысадын адамдарды метеорологтар және синоптистер деп атайды.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Барынша қатты желдердің атын ата? (<i>дауыл, құйын, бүркасын, боран.</i>) ◆ Әлеіз желді қалай атайды? («самал жел» деп атайды) ◆ Желдің ізін көрүге болады ма? <p>Зерттеу жұмысы Компас арқылы желдің бағытын анықтау. Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау. Еңбек Гүл осіретін (клумба) аланды дайындау</p> <p>Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дәгдышларын бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.</p>	<p>тиянақтау. Қимылды ойын «Аққу-қаздар».</p> <p>Мақсаты: берілген кеңістікте белгі бойынша қашқандарды құып жету, ойын шартын сақтау.</p> <p>Жаттығу ойыны Секіргіш жіппен жаттығу ойындары.</p> <p>Мақсаты: секіргіш жілті алға, кері айналыра отырып секіруге үйрету.</p> <p>.</p>	<p>Бұл не? (шыбын) -Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (кумырска) -Тор тоқуга шебер-ак, Бірақ кім тікпейді. Өнері де өнер-ак, Бірақ ісі бітпейді. (өрмекші)</p> <p>Тәрбиеші құралдары.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Жұмбак жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзben нелер деп атайды? (жәндіктер) ◆ Тагы қандай жәндіктерді білесіндер? (<i>көбелек, құрт т.б.</i>) ◆ Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар) ◆ Қоқтемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (қоқтемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шыгады) ◆ Жәндіктер кайда тіршілік етеді? (<i>бактарда, агашитарда, су тоғандарда т.б.</i>) ◆ Қандай жәндіктердің пайдалысы бар? (<i>ара, жібек құрты, құмырска</i>). ◆ Қандай пайдалы жәндік орман, тогайларды зиянды жәндіктерден коргайды? (кумырска) ◆ Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды) ◆ Зерттеу жұмысы Канқызын тауып, онын атын атау. Кұмырсалар «сокпағын» табу, бақылау. Еңбек: Аланды кокыстардан тазалау. <p>Мақсаты: улкендерге көмек беруге, улкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелу.</p>
--	--	---	--	--	---

Серуеннең оралу	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топка оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Жеке жұмыс Жаңылтпаш айту: «Ала бұлт ақ па, Ақ бұлт ақ па? Ала бұлт ақ емес, Ақ бұлт ақ» «Анау арап қай арап, Қайынды арап, талды арап» Жұмбак: Етек-жені жиналмай, Дауыл тұрса дым қалмай, Түйдектеліп көшеді, Тоз-тоз болып өшеді. (бұлт)	Мақал-мәтел: Сәуір болса күн күркіреп, Күн күркірессе, көк дүркіреп. Сәуірдегі жауын-сауып тұрған сауын	Қауіпсіздік ержелеріне үйрету	Мақал-мәтел: Жері байдың-елі бай. Қара жерге де, қамқорлық керек	Бағдаршамның нақты қызметін үйрету
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарастыру және басқалар)	Қимылды ойын «Үйсіз қоян». Мақсаты: —бір-біріне соктықпай жүгіре білуді үйрету; — жылдамдыққа және шыдамдылыққа тәрбиелеу.	Қимылды ойын «Күн мен түн». Мақсаты: күн мен түннің айырмашылығы жайлы білімдерін тиянақтау, берілген белгі бойынша әрекет етуге баулу. Жаттығу ойыны Орнында тұрып ұзындыққа секіру. Мақсаты: секіре білүлерін, күштері мен көз өлшемдерін дамыту.	Қимылды ойын «Кім жылдам?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту. Жаттығу ойыны Бір-біріне доп лақтыру. Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту. Халық болжами. Өрмекші бұрышқа тығылса, жел болады.	Қимылды ойын «Аққу-қаздар». Мақсаты: берілген кеңістіктегі белгі бойынша қашқандарды күп жету, ойын шартын сактау. Жаттығу ойыны Секіргіш жіппен жаттығу ойындары. Мақсаты: секіргіш жіпті алға, кері айналдыра отырып секіруге үйрету	Қимылды ойын «Аюлар мен араптар». Мақсаты: кеңістіктегі жүкіру, ұстап алуға, ұстаптауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжами: құзде құмырса илеуі биік болса, қыс ұзак әрі қатты болады.
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі кызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту,	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жакындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата

	<p>кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сенің.</p>	<p>жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сенің.</p>	<p>шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде касыкты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p>кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз күрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сенің.</p>	<p>– ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейріміңді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
--	---	---	--	---	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы 74 Жалпы білім беретін орта мектебі
Мектепалды О «Ә» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың күрылу кезеңі 22 – 26 сәуір 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес , әнгімелесу	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескеरту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қару және басқалар)	«Әдебиет орталығы» «Тату доссыз бәріміз» тақырыбында сурет арқылы жұмыс жүргізу. Суретке қарап, әнгімелер құрайды. Тұтыспыз біз бәріміз, Бір Отанды сүйеміз. Бақытты елде тұган соң, Бақытты өмір сүреміз! Өнер орталығы: әр үлт өкілдерінің суретін салады.	Д/ойын: «Керісінше айт» Максаты: Балалардың сөздік корына антоним сөздерін енгізу (жылы-сұық, ыстық- сұық, жарық - караңы және т.б.); айналаны коршаган ортаны терең түсіне білу.	«Бауырмал халық» Боямакпен жұмыс. Максаты: Қазақ халқы бауырмал халық. Біздің еліміздегі тұрып жатқан орыс, корей, түрі т.б. халықтар біздің жерімізден жер беріл, жылы құшактен қарсы алған. Суретте берілген казак, орыс, өзбек, татар халқының ұлттық күйінің ерекшелігін айттып, сыйкес түспен бастырып, бояуды ұсынамын. Бақытты елде тұган соң, Бақытты өмір сүреміз.	Үстел- үсті ойын: «Пазлдарды құрастырамыз» «Әрқашан күн сөнбесін!» Максаты:конструктормен,ес ештеу таяқшалармен өз еркімен құрастыру. Логикалық ойлау қабілетін дамыту. Көліктөр жайлы әнгімелесу.	Д/ойын: «Достық» Максаты: 1 мамыр- Қазақстан халықтар бірлігі құні екенін окушыларға жеткізу; Ынтымақтыққа, достыққа, өз Отанын сүюге, көргауга тәрбиелеу.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 12				

Үйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	<p>Мнемосхемамен «Дос»туралы макал-мәтеддер Доссыз өмір-бос. Жұз сомық болғанша, Жұз досың болсын.</p>	<p>«Достық үйін құрамыз» Дөңгелене тұрамыз, Керегені құрамыз. Уықтар бол иіліп, Шаңыраққа киіліп, Достық үйін құрамыз.</p>	<p>«Болмасын еш тоқсауыл» Жақсылыққа, бакытқа, Талпынған әр уакытта. Бала біткен дос, бауыр, Болмасын еш тоқсауыл.</p>	<p>«Құлімде, Құн, құлімде» Құлімде, Құн, құлімде, Күлсін барлық бала шат! Берекелі бүтіндей Бейбіт болсын болашак.</p>	<p>«Ағайынбыз бәріміз!» Ақпаз, қара, сарымыз, Ағайынбыз бәріміз. Ортақ болсын асар тау, Жеміс толы бақша- бау. Болсын бізге ну ортақ, Ақпаз, қара, сарымыз, Ағайынбыз бәріміз!</p>
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	1 - үйымдастырылған іс-әрекет				
	<p>Сейлеуді дамыту Міндеті Сойлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді колдану дағдыларын қалыптастыру Мақсаты Балаларды үй жануарларына камкор болуга тәрбиелеу</p> <p>Дидактикалық ойын: «Таңдал ал да, дауысын сал». Ойын шарты: Дәптер бойынша орындалады. Дәптердегі тапсырма орындалады. Үй жануарларының суретін таңдал алып, дауысын салып береді</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасауды дамыту Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап сөйлем құрайды, ауызша буынға бөледі, жасырын аңдарды іздейді. Түсінеді: сөйлемнің аяқталған ойды білдіретінін түсінеді. Қолданады: сөйлемнін сызбаны, дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Берілген дыбысқа сөз ойла» Даұрыс жауапқа педагог жүлдізша таратады. 1-тапсырма Педагог балаларға «п» дыбысынан басталатын сөздер айтуга тапсырма береді. Мысалы: лақ, лактыр, лагыл, лимон, лайк. 2-тапсырма Педагог балаларға «м» дыбысынан басталатын сөздер айтуга тапсырма береді.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасауды дамыту</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап сөйлем құрайды, ауызша буынға бөледі, жасырын аңдарды іздейді. Түсінеді: сөйлемнің аяқталған ойды білдіретінін түсінеді. Қолданады: сөйлемнін сызбаны, дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз қос» – Мен сөндөргө сөздер айтамын сөндер сол сөзге мағынасымен байланысты дауыссыз</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасауды дамыту</p> <p>Күтілетін нәтиже: Жасайды: суретке қарап сөйлем құрайды, ауызша буынға бөледі, жасырын аңдарды іздейді. Түсінеді: сөйлемнің аяқталған ойды білдіретінін түсінеді. Қолданады: сөйлемнін сызбаны, дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Сөз жина, тез жина» – Мен сөндөргө дыбыстарды айтамын, сөндер алакандарынды біріктіріп, кесе жасап дыбыстарды жинап отырындар. Дыбыстар калай айтылды, солай жиналуы керек, олардын</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты қазақ халқының тұрмыс-тіршілігі туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? Атасы мен немересі не туралы сейлесіп отыр? Жайлаудан кандай жануарларды көріп тұрсың? Ата. 2. Не артық? Қоршап сыз. 3. Кіз үйдің суретін сал. 4. Жұмбакты шеш. Үқайтын шенберге Қабыргасы жиывып, керіледі. Жиһазы мол кең бөлме, Төбесінен жұлдыздар көрінеді. (Кіз үй)</p>

		<p>Мысалы: маймыл, манты, макта, махаббат, мал, ми, мысық, мылтық, мыкты, маржан, Меруерт, минут, мейіз. З-тапсырма Педагог балаларға «к» дыбысынан басталатын сөздер айтуда тапсырма береді. Мысалы: күрек, күшік, күлкі, кесе, кеше, кеме, көлеңке, көтер, көніл, көл, көмір, көмбे, көбелек, көлшік, кір, кілем, кілт, күміс. Ойын сонында кім көп жұлдызша жинаса, сол женіске жетеді</p>	<p>Дыбыстардан басталатын сөздер айтасындар.</p> <p>Мысалы: жылы... (шұлық), тәтті ... (банан), қатты... (көмір), жасыл... (шөп), қар..., (пима), дәмді ... (жүзім), сүйік ... (тамак), қара... (тон), корқақ ... (коян), ку ... (тұлқі), сүйімді ... (мысық), пысық ... (қызы), ұзын ... (бала), ақылды ... (қызы), момын ... (көй), ұзын ... (моншак), сары ... (шаш), дәмді... (шай), тәтті... (торт), жасыл... (қияр), ұзын... (бантік) т.</p>	<p>орнын ауыстыруға бір дыбысты түсіріп алуға болмайды. Сендер сөзді дұрыс жинасандар, сол сөздің суреті тактадан ашылады.</p> <p>Мысалы: - «к.ү.й.», - «б.ү.р.», - «ө.н.ш.і.», - «м.а.л.», - «ж.е.л.», - «б.а.қ.а.», - «б.а.л.а.п.а.н.», - «с.ә.б.і.з.», - «а.л.м.а.», - «а.р.б.а.», - «ж.ү.р.е.к.», - «д.ә.р.і.».</p>	
--	--	---	--	---	--

Үзіліс:

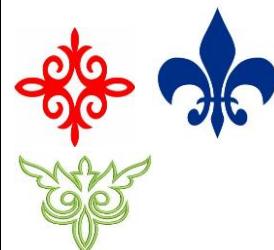
Дидактикалық ойын: «Кім болғым келеді?»

Максаты: Мамандықтар туралы білімдерін толықтыру. Сурет бойынша қойылған сұрақтарға тольық жауап беруге дағдыландыру арқылы зейіндерін дамыту.Олар кандай заттармен колданатыны жайлы түсінік беру.

Ойының шарты:Тәрбиеші картиналарды көрсете отырып,былай деп сұрайды, «Дәрігер не істейді? Жұргізуі не істейді? Мұғалім не істейді? Тігіші не істейді?» Балалар қай мамандық иесі екенин кандай құралдармен жұмыс істейтін жайлы айтады.

Үйкимал құрделендіру:тез ойла

Ойының нұсқаулары:Балаларға мамандық иеслерінің суреттері таратылып беріледі.

Ойын: «Оюларды құрастыр»

Максаты: Қазақ халқының қолданбалы сәндік өнері туралы балаларға түсінік беру. Ою-өрнектің түрлерімен таныстыру, ою-өрнектерді құрастыра білуге, түстердің үйлесілімділігін үйрету.Танымдық қабілеттерін арттыруБалалар өз елін, халқын сүюге қазақ өнерін құрметтеуге тәрбиелеу.Ұлттық мақтаныш сезіміз ояту.Эстетикалық талғамын ұштау.

Қолданатын қөрnekіліктер: Оюлардың қылған суреттері

Ойын шарты: Қазақтың ұлтық әр түрлі оюлармен сәндей білу,оюларды құрастырып аттарын атаяу

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Көршаган орта Міндеті: тамырдың суды сорып, сабагы арқылы су өткізіп, басқа бөліктерін коректендіруі, өсімдіктердің есү үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тыңайтқыштың қажеттігін білу Мақсаты Балалардың бойында түрлі өсімдіктердің есегін жері (далалық, шабындық, орман, егіс алқабы, бақша және т.б.), аймактың ерекшелігіне қарай есегін: жантак, сексеул, бетеге, құм ақациясы, ебелек (қанбак), жұзғін сынды өсімдіктер туралы түсінік қалыптастыру Күтілетін нәтиже: Жасайды: экоаймақтарды, онда тұратын жаңуарлардың атауларын атап береді; Казакстандағы өсімдіктер мен жаңуарлар әлемінің ерекшеліктері туралы түсінігі бар. Түсініді: белгілі бір өсімдіктің неліктен белгілі жерлердеған есегін түсіндіріп бере алады. Колданады: экологиялық мінездүкүптен таныс; зерттеушілік қабілеті бар, бақылау арқылы себеп-салдар байланысын анықтай алады . «Үйшік» ойыны Ұйымдастырады: балаларға ҮОҚ-ға қатысты суреттерді үлестіреді. Педагог «үйшікте» отыр. Оған кіргісі келген адам өз қолындағы зат пен педагогтің қолындағы заттың үқастығы мен айырмашылығын айтып беруі</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктегі қалыптастыру, олардың ретін білу және атап Мақсаты уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Күтілетін нәтижелер: менгереді: жыл мезгілдерінің атауларын, реттілігін, айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай атап туралы білімін қалыптастыру.</p> <p>түсінеді: оқигалардың уақыт бойынша реттілігін;</p> <p>колданады: жыл мезгілінің ай атауларын ретімен атап дағдыларын, санды цифрмен белгілеуді.</p> <p>демонстрациялық материалмен жұмыс. Педагог жылдың әр мезгілі мен киімнің белгілерін атауды ұсынады, күйршакқа маусымдық киім бейнеленген карталарды таңдайды. Дәлтермен жұмыс Педагог 1-тапсырманы орындауга ұсынады. Суреттерді қарайды. Әр жыл мезгілінің айларын атайды Жұмыс дәлтеріндегі 1-тапсырманы қарайды. Барлық суреттер араласып кеткенін айтады. Жұмбақты оқиды. Жұмбақтың шешуіне байланысты заттарды коршап сызады: қыс, көктем, жаз, күз</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктегі қалыптастыру, олардың ретін білу және атап Мақсаты уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: менгереді: жыл мезгілдерінің атауларын, реттілігін, айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай атап туралы білімін қалыптастыру.</p> <p>түсінеді: оқигалардың уақыт бойынша реттілігін;</p> <p>колданады: жыл мезгілінің ай атауларын ретімен атап дағдыларын, санды цифрмен белгілеуді</p> <p>«Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны Педагог допты лақтырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай? Жылдың соңғы айы қандай? Қазаннан кейінгі қандай ай? Жаз айларын ата және т.б. «Жыл мезгілі»</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктегі қалыптастыру, олардың ретін білу және атап Мақсаты уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Күтілетін нәтиже: жасайды: дәрілік өсімдіктер жайлы түсінік қалыптастырган; өз өлкесінде есегін өсімдіктердің кейір түрлерінің аттарын атап береді. түсінеді: олардың өмдік қасиеттерін. колданады: дәрілік шөптерді жинау дағдысын</p> <p>Табиғаттың адамдарға жасаған сыйы көп. Көптеген ауруларды өмдеуге көмектесетін дәрілер бар. Тек оларды тани біліміз және қолдана біліміз керек. Адамдар андардың бәрінің шөптермен өмделетінін ерте замандарда байқаған. Әртүрлі өсімдіктерәртүрлі ауруларға ем. Сендер қандай дәрілік өсімдіктерді білесіндер?</p>
--	---	--	---	---

<p>тис. Ойынды балалар да жүргізе алады. Ойынга кіріседі. Б: Үйшікте кім тұрады? П: Бұл мен – көгал. Б: Ал мен – орманым. Мені үйшікке кіргізші. П: Маған қай жерін ұқсайды? Соны айтсаң кіргізейін. Б: Менде де, сенде де шөптер мен ғұлдер, саңырауқұлақ өседі, жәндіктер, ұсак жануарлар тіршілік етеді. Көгалда да, орманда да серуендеуге болады. Жел сокқан кезде сен де шулайсын, мен де шулаймын. Б: Тұқ, тұқ. Мен – көлмін. Мені де үйшікке кіргізіңіші. П: Егер көгалдан айырмашилығыңды айтсаң кіргіземіз. Б: Мен судан тұрамын. Ал, көгалда су жоқ деуге болады. Менде тіршілік ететін жануарларды көгалда кездестіру мүмкін емес. Адамдар маған қызыруға емес, суга туғуғе келеді</p>			<p>мезгілдерінің аттарын есте сақтаңыз. Жыл мезгілдері мен айларын атайды. Балалар хормен кайталайды. – Жылдың әр мезгілінде неше ай бар? (4) – Барлық айларды өздерініз кайталауға тырысыңыздар. – Педагог балаларды жылдың айларын дұрыс ретімен атаяуды ұсынады. Жарыстар үйімдастырады – айларды дұрыс атаған балаларды фишкамен мадақтайд</p>	<p>Дәріханадан дәрілік шөптерді көргендегі бар ма? Сендер ересектермен бірге дәрілік шөптерді жинап көрдіңдер ма? Дәрілік өсімдіктерден демделген шайды кім ішп көрді? Тәрбиеленушілерге Қазақстандың дәрілік шөптері туралы әнгімелеп береді: Қалакайдың адамдар үшін пайдаласы көп. Одан салат пен ши дайындауга болады. Қалакайдың құрамында микробтарды өлтіретін заттар бар. Сонымен катар қалақай қанды токтатады және шаштың түбін ныгайтады. Адамдар жолжелкенді ерте замандардан бері пайдаланған. Olsen жараны жазуга, асқазан ауырғанда және сұық тигенде жақсы қомектеседі. Дәрілік өсімдіктердің көбі орманда, далада, көгалдарда, су жағасында кездеседі</p>
--	--	--	--	--

Үзіліс:

<p>Саусақ ойыны: «Тасбака» Мақсаты: Ұсак моториканың кимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді. саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір үйқастырылған тарихты, тақпактарды, ертегілерді сахналай, колмен орындау.</p> <p>1. Тасбака</p> <p>Тасбака, тасбака, Тас астында тұрады. Басын баяу шығарып,</p>	<p>Психологиялық ойын: Ойын: «Тыныштықты жақсы көретін патша» Мақсаты: Өзін - өзі одан әрі ашу, өзін - өзі тану, өзінін және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту.</p> <p>Ойын шарты: Патша шуды жек көреді, сондықтан ханзаданың көңіл - күйін бұзбау үшін барлығымыз шуламай тыныш козғаламыз. Патша аяқтың ұшымен жүреді, оның</p>	<p>Аз қимылды ойын: Ойын: «Құғыншыдан құтқару» Мақсаты: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін менгерту.</p> <p>Ойын шарты: Мазмұны: Алаңда ұлken шенбер немесе төртбұрыш сыйылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «құғыншы» салланады. Ойын алаңнан шықпай, ішінде жүріп ойналады.</p> <p>Мұғалімнің «Құғыншы табылды!» деген белгісінен кейін салланған бала қолын жоғары көтеріп: «Мен куңыншы!» – деп</p>
--	--	---

Тиіссен кері тығады.

Жұдышықты түйіп, бас бармақты шығарады да, тасбақаны бейнелейді.. Өлең мазмұнына карай саусақты кері жасырады. Осы текстес келесі өлеңдерге де кімүл жасауға болады.

Фонетикалық жаттығулар

Мақсаты: Фонетикалық жаттығуды орындау барысындағы басты міндеттіміз баланың нақты дыбыстарды дыбыстауы барысында дұрыс тыңыс алуын және артикуляциясын қадағалау болып табылады.

1. Баудагы кім?

Ара болсан, ызында
3-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж
Жұмыс істе, тығылма.
- Ара қалай дыбыстайды?
(з- з-з) - каттыжай

2. Жыланның ысылы.
Жылан қалай дыбыстайды?
Ыс-с—ыс-сссс....

3. Шалқан. Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды.

жүрісі жеңіл, баяу. Бұл ролді бір бала атқарады. Жүргізуші келесі сөзді айтады: «Барлық балалар, патшадан басқа бөлменің әр жеріне тұра қалады. Патша саусағын ауызына тигізіп, «Ш - ш - ш, ханзада келе жатыр!» деп, бөлмені арапай бастайды. Барлығы «қатып» калу керек, ал патша әрқайсысын айналып шығады. Кез келген баланың қасына келіп, саусағын баланың мұрнына тигізеді. Сол бала аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Келесі балаға жақындаған патша саусағын баланың мұрнына тигізеді, ол бірінші баланың сонына тұрып, аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Сол тәртіппен ойын жалғаса береді. Барлық балалар патшаның артына жиналғаннан кейін, патша кез келген артындағы балаға қарап, «Ш - ш - ш» дейді, сонда сол бала ез орнына тыныш, аяқ ұшымен оралады. Барлығы орнына тұрғаннан кейін ойын аяқталады. "Кисық сурет" атты суретті жаттығу өткізіліп, он және сол жарты шарлар басымдылығын анықтауға арналған қысқаша тест, сонымен қатар оптимистік бағдарды анықтауға арналған сауалнама алынды.

айқайлайды да, балаларды қуа жөнеледі.

Күгіншының қолы тиген ойыншы қолын жоғары көтеріп , қуғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады. Бірақ ойыншылар қуғыншыдан бір-бірін құтқарулырына болады. Ол үшін : қашып келе жатқан ойыншы мен қуғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп өтсе; Қашып келе жатқан ойыншыга қол тигізсе; Қашып келе жатқан ойыншымен қол алысса, онда қуғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Күгіншы қолын көтеріп: «Мен қуғыншы» деп басқаларға ескерткенен кейін ғана ойыншыларды ұстауына болады.
2. Ойын алаңынан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады. Әдістемелік нұсқаулар. Бұл ойынды үйлемдастыру үшін алаңды дұрыс таңдаған жөн. Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек. Ойын қызықты өті үшін ойынны мазмұнына әртүрлі қосымша тапсырмалар енгізуге болады. Бір ойында бір қуғыншы ғана емес, бірнеше қуғыншы сайлауға болады. Ойынның педагогикалық маңызы. Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады. Достары көп болғаның пайдасын көреді. Қауіптен қорықпай, қыншылыққа қарсы тұруға дағыланады. Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді. Өз кімүл –қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үрнеді. Шапшаң, епті кімүлдауға жаттығады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі

Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру,-
Мақсаты өртегі кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін, создерін мәнерлеп жеткізе білуге үйрету

Балалар, аналарың нанды қайдан алады? Дүкенге наң қайдан келеді білесіндер ме?
Педагог «Нан қайдан шыгады?» (М. Етекбаев) өртегісін балаларға ұсынады.
Иллюстрациялар көрсетіле отырып, өртегі оқылады.
Ертегі не туралы?
Жаңа создермен таныстыру.
– Мынау – сатушы. Са-ту-шы.
– Мынау кім?
– Мынау – сатушы.

Қазақ тілі

Міндеті - Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әнгіме құрастыр
Мақсаты сөздік қорларын жаңа создермен толықтыру, үй жануарлары мен толдерін топтай алуға жаттықтыру,

Үntаспадан жануарлардың дауыстары естіледі.
– Балалар бұл ненің даусы? Мәтін оку. «Адам жылқы, түйе, сиыр, қой, ешкі, ит, мысықты құтіп-баптап осіреді. Сол үшін үй жануарлары деп

Сойлеуді дамыту

Міндеті: - Интонациясы бойынша сойлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сойлегендеге қолдана білуді дамыту

Мақсаты алған білімдерін пысықтау

Таңдаған өртегіні сахналуа

Көркем әдебиет

Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту
Мақсаты казак халқының тұрмыстіршілігі туралы түсінігін калыптастыру

Киң үйді, киң үй ішіндеңі жиһаздардың, киң, текемет суреттерін көрсету.
– Суреттен не көріп тұрсындар?
– Бүгін казак халқының ежелгі баспанасы – киң үй туралы әнгімелейміз. Киң үй – ата-бабамыздан келе жатқан асыл мұра. Киң үй кошіп-конып жүргенге ете колайлы.
Киң үй тегіс, су баспайтын құргак жерге тігіледі. Қыста жылы, жазда салқын. Үйдін жабулары киізден жасалғандықтан,

Шығармашылық бейнелеу әрекеті

Міндеті: - Қазақ халқының сәндік өнері бойынша сурет салу, көлемді пішіндерді безендеруге үйрету

- Заттардың ұзын және қыска, жуан және жіпшік белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы көлемдерін сактау

-- ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан симметриялы пішіндеңі заттарды кию

- Шығармашылық киялды дамыту, көрnekілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бүйімдар жасай білу

Мақсаты-сирмақтың суретін

	<p>– Сатушы нан сатады. – Сатушы не істейді? – Сатушы нан сатады. – Мынау наубайшы. Нау – бай – шы. – Мынау кім? – Мынау – наубайшы. – Наубайшы нан пісіреді. – Наубайшы не пісіреді? – Наубайшы нан пісіреді. – Мынау – бидай. – Мынау не? – Мынау – бидай. – Мынау – дірменші. – Мынау кім? – Мынау – дірменші. – Диірменші бидайдан үн жасайды. – Диірменші бидайдан не жасайды? – Диірменші бидайдан үн жасайды. – Мынау – ұн.</p>	<p>ataladys. Үй жануарлары адамға көп пайда келтіреді. Жылқы – көлік, оны арба мен шанаға жегеді. Жылқының сүтін ашытып, қымыз жасайды. Қымыз – сусын. Сиыр, кой, түье, ешкінің сүті мен еті – тамақ. Кой, түье, ешкі жұнінен киім және тағы да басқа тұрмыстық заттар жасалады». – Мәтінде қандай таныс сөздер бар? – Кой, түье, сиыр, ешкі, жылқы. – Үй жануарларының пайдасы қандай? – Үй жануарларының еті мен сүті бізге тамақ болады. Жұнінен киім т.б. заттар жасалады. – Адамдар үй жануарларын қалай күтеді? – Адамдар қойға, түйеге, сиырға, ешкіге, жылқыға шөп, су береді</p>		<p>«киіз үй» деп атаған. – Бүгін біз ақын Қастек Баянбайдын «Киіз үй» елецимен танысамыз. Өлең – әдеби жаңардың бір түрі. Айырықша сезімдерді үйкас сөздермен суреттейді. Педагог өлеңді мәнерлеп оқып береді Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Өлең саған ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең калай аталады? – Өлеңде не туралы айтылған? – Кііз үйдің пішіні қандай? Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Өлең саған ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең калай аталады? – Өлеңде не туралы айтылған? – Кііз үйдің пішіні қандай? !</p>	<p>салуумұсіндеу, жапсыру, құрастыру</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	---	--	---	---

Ұзіліс:

Сюжетті - ролді ойын: «Тігінші»

Мақсаты: Балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммунактивті дағдыларын арттыру, бір - бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сактау қабілеттерін дамыту, өзіне сенімді болуга, үлкендердің енбекін құрметтей білуге тәрбиелеу.

Көрnekіліктөр: Кімдер, бас кімдер, тігіншіге керек заттар(ине, метр, қайши, жіп), іс машинасы, киім үлгілері, маталар.

Ойын барысы:

Үйымдастыру кезеңі.
Онерім қол ұшында,
Боламын мен тігінші
Тігіншінің ішінде,
Бас бармақтай бірінші.

Ойын: «Дұрысین тап»

Мақсаты: Мамандықтарға байланысты киім үлгілерін бір - біріне үйлестіру.

Артикуляциялық жастығулар:

Ойын: «Часы» «Сагат»

Мақсаты: Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей күнделікті жасау арқылы біз алдымызға қойған мақсатымызға жетеміз. Сабак үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру.

Ата – аналармен бірлесе қарым – катынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.

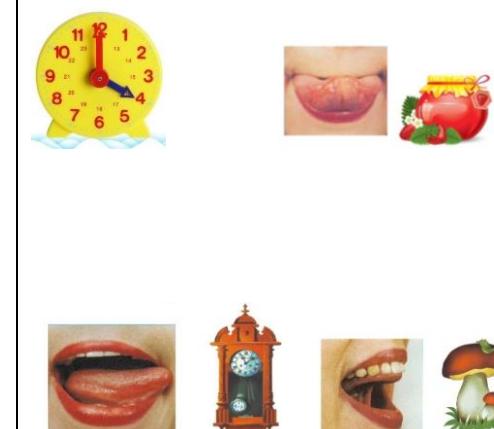
• **«Сагат»** – тілді жіңішкеrtlіп ұстап онға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.

• **«Саңырауқұлақ»** - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төмөнгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау.

«Дәмді тосан»

Мақсаты: жалпақ тілдің ұшының жоғары котеруін және тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстаяны үйрету.

Қысқаша сипаттамасы: Жалпақ тілмен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу.

<p>Тәрбиеші: Балалар әр мамандық иелері өздеріне сай киім киеді. Дәрігерлер ақ қалпак пен халат кисе, ал құрылышылар каска мен үстеріне арнағы халат киеді. Суреттегі киім үлгісі кімге лайыкты екенін табындар.</p> <p>Балалар өздері ойлан, белгілей бастайды, сызыды.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар аспазшы не киеді?</p> <p>Шаштаратас не киеді?</p> <p>Балалар белгілеп береді.</p> <p>- Ендеше, сендер түсінген боларсындар. Бұл - ойынды біз не үшін ойнағанымызды түсіндіріңдер. Бүгін біз қандай ойын ойнайтынымызды білдіндер.</p> <p>Ойын: «Тігінші»</p> <p>Тәрбиеші: Балалар тігіншілер не істейді? (киім тігеді)</p> <p>Бірінші киім тігу үшін киініп алуымыз керек.</p> <p>Балалар рөлдерді өздері белгілі алады. Бірі тігінші, бірі киім өлшеуші, бірі үтіктеуші болып белінеді. Айсара езінің койлекін қыскартып беруін сұрайды. Диляра қайсысын алып қызып, тігіп береді. Ал Сәния болса көйлекті үтіктең береді. Келесі бала шалбар әкеледі. Одан қуыршаққа желетке тігеді. Ұшы жоқ қайсы болуы керек. Ойынды балалар өз киялдары мен қалаулары бойынша әрі қарай жалғастырады. Бір - бірімен рөлдерді белгісіп, үйымшылдықпен ойнайды. Тәрбиеші әр уақытта балаларға көмек көрсету тиіс.</p> 	<p>Әдістемелік нұсқау.</p> <ol style="list-style-type: none"> Жаттығуда орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек. Тіл онға - солға емес, тек төмөн және жогары қозғалу керек. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу қажет. Бала тілін жалпақ қалпына келтірген сон шпательмен тілді жогары ерінің үстіне кайыру керек.
---	---

4 - үйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Гимнастикалық қабыргага арқасымен сүйеніп тұрып, белінің дengейіндегі рейкадан ұстап, аякты кезектестіре бүту және тік кетеру Мақсаты Гимнастикалық</p>	<p>Музыка Міндеті - Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипаттын егжей-тегжейлі ажырату кабілетін дамыту Мақсаты . Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипаттын егжей-</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті:..-3-5 метр қашықтықта екі колын жерге қойып, жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). Мақсаты - Қымыл</p>	<p>Дене шынықтыру Міндеті: - Екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, дenesін котереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); Мақсаты Қымыл әрекеттердің еркін</p>	<p>Музыка Міндеті - Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру</p>
--	---	---	---	--	---

	<p>баспалдакка өрмелеп, сатыдан-сатыға ауысу дагдыларын дамыту</p> <p>Гимнастикалық кабыргага кигаш өрмелуе. Кол мен аяктың кимылын үйлестіру.</p> <p>Гимнастикалық кабыргамен жогары өрмелеп, төмен карай кигаш тусу.</p> <p>Қолмен сатылардан ұстап алыш отырады. Сосын аяктарын сатыларға қояды.</p> <p>Қолды дұрыс койып ұстау. Төрт саусақты үстінен, бас бармакты астынан койып ұстайды.</p>	<p>тегжейлі ажырату қабілетін дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау: «Көкек» (Х. Мұхamedова) Ән айту: «Көктем» (А. Жайымов) «Гарышкер боламыз» (Ш. Мұхamedжанов) Музыкалық-ыргақтық қымылдар: «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Көкпар» биі («Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Не қалай шақырады?» (Музыкалық-дидактикалық ойын) Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников)</p>	<p>әрекеттердің еркін орындалуын, себектеке допты аякты бүгіп, жаза келе дәлдең лактыруды, бастапқы қалыпта дұрыс келе білуді үйрету</p> <p>Баскетбол себетіне доп лактыру. Допты кеуде деңгейінде ұстап, баалалар қолдарын өзіне қарай төмен айналдырып, сосын түзете жазып жогары көтереді де, қолының басы мен саусактарын ашып, итерген кимыл жасайды. Доптан көзін алмай, шынтақтарын екі жаққа жібермей, жинап ұстайды. Баскетбол қалқанынан 2,5 метр қашыктықта тізбектерге тұрады. Бастапқы қалыпта дұрыстап тұрады. Аяктарын тізеден аздал бүтеді. Аяктарын иық деңгейіне койып, бір аяғын аздал алдыға шығарады. Денесі алдыға итеріліп, барсалмақ екі аяққа болінеді. Қолдар шынтақтан аздал бүтіліп, кеуденің тұсында тұруы керек. Допты бір орында тұрып, екі колмен кеудеден себектеке лактырады.</p>	<p>орындалуын, себектеке допты аякты бүгіп, жаза келе дәлдең лактыруды, бастапқы қалыпта дұрыс келе білуді үйрету</p> <p>Кимыл-козгалыс ойыны: «Тұзак» Ойыншылар бірінің ішінде бір ориаласқан екі шенберге тұрады. Екі шенбер екі бағытта қозгалады. Баставауынын белгісімен екі шенбер бір уақытта тоқтап, ішкі шенбердегі баалалар қолдарын жогары көтеріп, «қақпа» жасайды. Сыртқы шенбердегі баалалар «қақпадан» бір кіріп, бір шығып жүреді. Баставауы тағы белгі бергенде ішкі шенбер «қақпаны» күрт жабады да, шенбер ішінде қалып қойған баалалар тұзакка түседі. Олар енді ішкі шенберге косылады. Ойын осылайша жалгаса береді.</p> <p>Өзін-өзі уқалау: «Балақан, қандай жақсы алақан!»</p>	<p>Максаты . Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырату қабілетін дамыту.</p> <p>Музыка тыңдау: «Көкек» (Х. Мұхamedова) Ән айту: «Көктем» (А. Жайымов) «Гарышкер боламыз» (Ш. Мұхamedжанов) Музыкалық-ыргақтық қымылдар: «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Көкпар» биі («Билем үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Не қалай шақырады?» (Музыкалық-дидактикалық ойын) Музыкалық аспапта ойнау: «Ұйықташы, бөпешім» (В. Агафонников)</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

<p>Серуен</p>	<p>Сәүір Серуен-Бақылау №18 Бақылау: Бақбақ гүлін бақылау Мақсаты: бақбақ гүлі туралы білімдерін тиянақтау (тұлдедің алғашкы кезеңіне көніл аудару); — табигатты қорғау және сактауга деген ынталары мен іскерліктерін қалыптастыру; — емдік осімдіктер туралы білімдерін тиянақтау.</p> <p>Бақылау барысы Көркем сөз. Аппақ, аппақ бақбақтар, Үлбірген бақбақтар, Құдды киң ақ үйлер. Парашиоттен аумайды. Төнеді кеп жан-жасқтан, Сал-пел самал жел соқса, Тамашалап сәбілдер. Ақ ұтталар заулайды. Кәдімгі бақбақ көктемнің түңгышы. Халақ оны «Жер күні», «денсаулық эликсирі» деп атайды. Бақбақ көп жылдық шоптес осімдік. Олар көбінесе ұлken жұргінші жол бойында, егістікте, шабындықта, жаңа тыңаға бастаған жерлерде оседі. Бақбақтың гүлді сабактары жапырақсыз, ең ұшында бір ірі гүл табақшасы болады. Бақбақ басын күн қызына каратай бұрады. Күн батқан кезде гүл жапырақтары жабылып калады, ал, таңертең күн сөулесімен бірге ашылады. Бақбақ-тың гүл оралғысы екі кабат. Сәүір айынан күр-күйек айына дейін гүлдейді. Гүл жарып болған кезде гүлдері ұлпа улпілдек «парашюттерге» ай-</p>	<p>Сәүір Серуен-Бақылау №19 Бақылау: Жолжелкенді бақылау Мақсаты: емдік осімдіктер туралы түсініктерін қалыптастыруды танымдық белсенділіктерін дамытуды жалгастыру. Жолжелкеннің ерекшелігі мен емдік қасиеті туралы білімдерін молайту.</p> <p>Бақылау барысы Тәрбиеші әңгімесі -Жолжелкен қазақстанның барлық жерінде оседі. Коше бойлан келе жатсан жол жиегіндегі, өзен бойы, шалғындық алқаптарда көптем кездеседі. Сондықтан да болар бұл осімдікті «жолжелкен» деп атайдыны. Адам аяғы баспайтын жерлерде жолжелкенді кездестірмейсің. Күзде жолжелкеннің гүлдері түқым шашқан кезде, ол аяқтама жабасын барып, басқа жерлерге дәннің түсініне байланысты, кез келген жерде осіп шыгады. Жолжелкен маусымнан қыркүйек аралығында гүлдейді. Оның жапырақтарын маусым, шілде айларында жинаиды. Жолжелкеннің жапыраған сабагымен қоса бүлдірмей алып, көлеңке жерде көптіреді. Жолжелкеннің жапырақтары дене сыртындағы ақжан қанды тоқтатуға, күйен жараға, ірінді ісікке, шашқана қолданылады. Жолжелкеннің шырының жәндіктер шашқан жерге, ақсазан ауруына, шашууга, мұрыннан қан ақжанды және дизентерияға пайдаланады.</p> <p>Балаларға сұрақтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Мамыр айын халықта қалай атайды? (шешек айы) ◆ Өсімдіктер кай жерде бар да, кай жerde жоқ? (куниң көзі көп түсінен жерде бар) ◆ Көлеңке, ылғал жерлерге алі шөп шықпаган, неге? (ойткені ло жер алі салқын) ◆ Мамыр айындағы жаңбырдан соң шөптерде қандай өзгерістер болады? (олар бұрынғыдан да жасасылдана түседі) ◆ Мына осіп тұрган осімдік қалай аталауды? (жолжелкен) ◆ Оны неге олай атаган? 	<p>Сәүір Серуен-Бақылау №20 Бақылау: Жәндіктерді бақылау Мақсаты: «Жәндіктер» созінін мазынасы туралы түсініктерін тиянақтау;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Оларды тіршілік етү ерекшеліктерін көңейту. <p>Бақылау барысы Мамыр айы келгенде, Дала ғүлге толады. Жайнат барлық атырап, Қызық-думан болады. Бақшамызда біз еккен, Гүл шоқтары гүлдейді. Жапырақтар сыйбырлап, «Қандай көркем, көр»-дейді.</p> <p>Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме откізді.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың кай мезгілі суреттеген? (көктем). ◆ Ал, сендер суреттеп не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр, жер су болып жатыр, балалар құстарға үя жасас жатыр) ◆ Қар наеліктен ериді, адамдар наеліктен жеңіл кийнеді? (күн жылтығандықтан) ◆ Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атайдыз? (ерте көктем) ◆ Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табигат көнісінде, ауа-райында озғешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады) ◆ Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк) ◆ Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайкалып, жап-жасыл болып тұр) ◆ Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? ◆ Жаңбыр қандай температурада жуауды? ◆ Көктемнің соңғы айында табигатта қандай өзгерістер болды? (күн шуағы молайды, гүлдер шыкты, шоптер ости, ағаштар жасыл жапырақка малынды). <p>Енбек</p>	<p>Сәүір Серуен-Бақылау №21 Бақылау: Ауа-райын бақылау Мақсаты: Қоктем мезгілінің аяғына қарай өлі табигаттагы болатын құбылыстар туралы түсініктерін қалыптастыруды жалгастыру.</p> <p>Бақылау барысы Мамыр айы келгенде, Дала ғүлге толады. Жайнат барлық атырап, Қызық-думан болады. Бақшамызда біз еккен, Гүл шоқтары гүлдейді. Жапырақтар сыйбырлап, «Қандай көркем, көр»-дейді.</p> <p>Тәрбиеші аулаға ерте көктем көрнісі бейнеленген сурет алып шығып, балалармен әңгіме откізді.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Балалар, қараңдаршы, мына суретте жылдың кай мезгілі суреттеген? (көктем). ◆ Ал, сендер суреттеп не көріп тұрсыңдар? (қар еріп жатыр, жер су болып жатыр, балалар құстарға үя жасас жатыр) ◆ Қар наеліктен ериді, адамдар наеліктен жеңіл кийнеді? (күн жылтығандықтан) ◆ Ал, көктемнің бұл мезгілін қалай атайдыз? (ерте көктем) ◆ Ерте көктем мен қазіргі мамыр айындағы табигат көнісінде, ауа-райында озғешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады) ◆ Қазір аспан көрнісі қандай? (ашық көк) ◆ Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жапырағы жайкалып, жап-жасыл болып тұр) ◆ Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? ◆ Жаңбыр қандай температурада жуауды? ◆ Көктемнің соңғы айында табигатта қандай өзгерістер болды? (күн шуағы молайды, гүлдер шыкты, шоптер ости, ағаштар жасыл жапырақка малынды). <p>Енбек</p>	<p>Сәүір Серуен-Бақылау №22 Бақылау: Гүлзарды бақылау Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Қоктемгі гүлзар туралы түсініктерін көңейту; — Өсімдіктердің күтү, сугару іскерліктерін тиянақтау; — Табигаттың сүюгө, әсемдігін сезінуге тәрбиелеу. <p>Бақылау барысы Тәрбиеші әңгімелесу жүргізеді</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Қандай үй гүлдерін білесіндер? ◆ Қандай дала гүлдерін білесіндер? ◆ Олардың қандай айырмашылығы бар? ◆ Сендерге қандай гүлдерін ұнайды? Неге? ◆ Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? ◆ Оларды қалай күтесіндер? ◆ Гүлді отыргызыбас бұрын не істеу көрек? ◆ Біздің гүлзарға отыргызуға арнап топтағынан жатырған гүлдеріміз қалай аталауды? ◆ Гүлдер жақсы есіп, гүлдеуі үшін не істеуіміз көрек? ◆ Осы кезде бізге гүлді неге аулаға отыргызуға болмайды? ◆ Неге кейір гүлдер көпжылдық, кейіл гүлдер бір жылдық деп аталауды? <p>Енбек</p> <p>Гүл егетін аланда жұмыс (тазалау, копсыту).</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін
----------------------	---	--	---	--	---

	<p>налады. Бақбактың барлық болігі, асіреле сабагы сүт сымакка бай.</p> <p>Бақбак дәрілік осімдік. Дәрі жасау үшін бақбактың тамырын, гулін, жапырагын пайдаланады. Бақбактан жасалған дәрілер тәбетті ашуға, ас корытуға, кан қысымын түсіруге, катты ісіктерді басуға, ыстықты түсіруге тагы басқа көптеген ауруларды емдеуге пайдаланады. Бақбактың ең жақет дәрілік осімдік ретінде сактап, корғау керек.</p> <p>Балаларға сұраптар.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Бақбак гулінің түрі кандай?? ◆ Ол жылдың қай мезгілінде әдемі болып көрінеді? ◆ Бақбактың кандай лақап аттары бар? ◆ Бақбакты неге дәрілік осімдік дейміз? <p>Зерттеу жұмыс: Бақбактың сабагын кесіп, сүт сияқты сұйыкты карау.</p> <p>Еңбек. Гүл егілген алаң айналасын тазалау.</p> <p>Мақсаты: Улкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге бағалауға тәрбиелу.</p>	<p>♦ Жолжелкеннің кандай көмегі бар, кім біледі?</p> <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Лупа арқылы жолжелкен жапырактарын карау, ерекшеліктерін табу.</p> <p>Өгейшоппен жолжелкеннің айырмашылықтары мен ұқсастықтарын айыру.</p> <p>Еңбек: Ойын алаңын тазалау.</p> <p>Мақсаты: бірлесе еңбек етуге, еңбексүйгіштікке тәрбиелу. .</p>	<p>♦ Жәндіктер кайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Кандай жәндіктердің пайдасы бар? (ара, жібек құрты, құмырсқа). ◆ Кандай пайдалы жәндік орман, тогайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа) ◆ Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды) <p>♦ Зерттеу жұмысы</p> <p>Қанкызын тауып, оның атын атаяу.</p> <p>Құмырсқалар «соқпагын» табу, бақылау.</p> <p>Еңбек: Аланды көкыстардан тазалау.</p> <p>Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелу.</p> <p>.</p>	<p>Кішкентайлар алаңын көкыстардан тазалауга көмектесу.</p> <p>Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлпыныстырын арттыру.</p>	<p>тиянақтау;</p> <p>— Гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру.</p>
Серуеннең оралу	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Көктем мезгілінің белгілерін үйрету	Мақал-мәтел: Дана көптен, дәрі шөптен. Құнарлы шөп, косымша сүт	Күнгем киім үлгілерін білуге үйрету	Көктем мезгіліндегі адам еңбегімен таныстыру	Көктем мезгіліндегі ауа райы құбылыстары жайлы бачндауга үйрету
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	Қымылды ойын «Өз гүлінді тап». Мақсаты: — түстерді айыра	Қымылды ойын: «Бойге». Мақсаты: женіске деген құштарлықтарын арттыру, жылдамдықтарын дамыту.	Қымылды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, үстап алуга,	Қымылды ойын «Ушінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сактап ойнауга, ангарымпаздыққа баулу.	Қымылды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге

<p>кітап-тарды қаралу және басқалар)</p>	<p>білуге, белгі бойынша әрекет етуге үйрету. Жаттығу ойыны. Кімбылдарын дамыту Мақсаты: - Қымыл белсенділіктерін арттыру; Ұзындыққа секіруге жаттықтыру.</p>	<p>Жаттығу ойыны: Дыбыстар арқылы журу Мақсаты: тепе-тендікті сактау, берілген дыбыс ыргағына қарай қимыл жасау.</p>	<p>ұстаптауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Кімбылдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамасы: күзде күмірсек алеуі бінк болса, қыс ұзак әрі катты болады</p>	<p>Үлттық ойындарға деген қызыгуышылдықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Кімбылдарын дамыту. Мақсаты: —Допты берілген бағытқа қарай он және сол қолмен лактыруға жаттықтыру; —Қозғалыс координацияларын сактау; Мақал-мәтел -Сөүір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас.</p>	<p>жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». Мақсаты: борене үстімен жүрге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Эр гулдің иісі әр басқа. -Гүл-араға, бал-балага. Қызыл гүл көзге алыстан шалынар.</p>
<p>Балалардың үйге қайтуы</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көшпіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көшпіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>- үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарштарына үйрете беріңіз: жуыну, колын сұрту, шешіну, өз бетімен тамактану, тамак ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Кімдері міндетті түрде өзіне ынғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көшпіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ата –аналарга кеңес</i></p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау жағдайда, ол көбіне ата –ана жағынан болуы жағдайда, мектеп туралы, оның өзіне көрсетілін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиғи орган оз мейріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы 74 Жалпы білім беретін орта мектебі
Мектепалды О «Ә» сыныбы
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 1-апта 29-30 сәуір, 1–3 мамыр 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтерінкі көніл-құймен карсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларга тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүтінгі көніл қүйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүтінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әнгімелесу	Ата-аналармен әнгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көрсетініңді сездіріңіз	Ата-аналармен әнгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әнгіме: Ата-аналарға балаларды тамактарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарастыру және басқалар)	Ойын – жаттығу: «Мен батырмын»; Альбомдар, сюжетті картиналар қарастыру, ірі құрылыш материалдарымен ойындар.	Сюжетті-рөлдік ойын: «Ел көрғауға әзірмін»; ірі құрылыш материалдарымен және конструкторлармен ойындар.		Ойын «Кімнің үйі?» Суретті кітапшаларды бояу, пазлдар, мозаика және т.б.	Үстел үсті ойындары Мозайка құрастыру Әскери техника туралы суреттер топтамасын қарастыру. «Батылдық пен қорқаңтық дегеніміз не» тақырыбында әнгімелесу Үқсай ма, үқсамай ма Балаларды заттарды салыстыруға, түс, түр, көлем, материалының үқастығын атаяуға үйрету; байқампаздық, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Табиғат бұрышында еңбек

Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 13			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Ел корғайтын, ер агалар» Ел корғайтын, ер агалар, Ардағымыз, арымыз. Ерлер тойын, елдің тойын, Қарсы аламыз бәріміз!	«Отан» Отан - тарих, Отан - тіл, Жасаған елің, ер халқың. Отан - өлең, Отан - жыр, Көтерген көкке ел даңқын... Отан осы, достарым, Көңілге мұны түйе біл. « Отан » деп өс, жас қауым, Оны ардақтап, сүйе біл.	«Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!» Жүреміз даңқты жолдармен, Қырандар бірге самғаған. Әзірге титтай болғанмен Ертеңгі ел қорғаны – мен болам!	«Отан қорғаушылар дегеніміз кімдер?» Балаларға 7 – мамыр Отан қорғаушылар күні мерекесін сөздіріу. <i>Қаламыздагы полиция қызыметкерлері жайлы сойлесу олардың суреттерін тамашалай</i>
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	1 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ИС-ӘРЕКЕТ			
	<p>Сойлеуді дамыту Міндеті: -Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді дамыту Мақсаты алған білімдерін пысықтау</p> <p>Таңдаған ертеңіні сахналау</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже Жасайды: суреттегі дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді тауып, буынға бөледі; дауыссыз, дауысты дыбыстарды еki топқа бөліп ажыратады, дыбыстық талдау жасайды.</p> <p>Түсінеді: салт дәстүрлердің мағынасын түсінеді</p> <p>Қолданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер» Педагог жуан, жінішке</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>-Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау</p> <p>(кір. 01.05.)</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру.</p> <p>Күтілетін нәтиже Жасайды: суреттегі дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді тауып, буынға бөледі; дауыссыз, дауысты дыбыстарды еki топқа бөліп ажыратады, дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: салт дәстүрлердің мағынасын</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті. Өлеңді жатка, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті турали түсінігін қалыптастыру</p> <p>Жаттап ал. Бақытты елде тұғанбыз, Бақытты өмір сүреміз. Педагог сөздің мазмұнын түсіндіреді. – Сендер Тәуелсіз Қазақстанның бақытты баласысындар. Елімізде бейітшілік, сендердің үйқыларың тыныш, отбасыларың аман, көршілермен тату тұрасындар. Бақытты өмір сүру деген – осы</p>

	<p>дауысты дыбыстарды арапастырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда кара түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл түсті дөңгелекті көтереді.</p> <p>Мысалы: (а, ө, о , і, и, ү, ы, ə, е, у, ә, ү). Дидактикалық жаттығу: «Белгі бер» Педагог балаларга ұян (д) дыбысын басқа дыбыстармен арапастырып айтады, балалар (д) дыбысын естігенде, кол шапалақтап, дыбыс берулері керек. [А, Б, Д, Т, Р, Б, Л, Д, Ш, Г, Д, Б, К, Д У, Д, С, Д, Ч, Б, Д, Я, Ы, Ф, Д, Б, З, Д, Й, Д, Ц, Д, Б.] Сол сияқты басқа да дыбыстармен ойнатса болады</p>		<p>түсінеді</p> <p>Көлданады: дыбыстарды ажыратады</p> <p>Дидактикалық жаттығу: «Кім зейінді?»</p> <p>-Балалар, алдарына көк түсті төртбұрыш, үшбұрыш, көк, сары және қызыл дөңгелектерді алындар. Мен сендерге катаң дауыссыз дыбысты айтсам, көк төртбұрыштыны, үнді дауыссыз дыбысты айтсам, көк үшбұрышты, ұян дауыссыз дыбысты айтсам, көк, жуан дауысты дыбысты айтсам, сары, жіңішке дауысты дыбысты айтсам, қызыл дөңгелекті көтересіндер. Мысалы: « а-, -й-, -ш-, -у-, -к-, -е-, -н-, -г-, -ш-, -щ-, -з-, -х-, -ф-, -ы-, -в-, -ә-, -п-, -р-, -о-, -л-, -д-, -ж-, -ә-, -я-, -ч-, -с-, -м-, -и-, -т-, -б-, -ю т.б.» Дәптермен жұмыс 1. Салт дәстүрлердің кандай түрі бейнеленген? Дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді ата. Буынға бөл. 2. Дыбыстық талдау жаса. Балалар біз «шашу» сөзіне дыбыстық талдау жасау үшін бір балаланы тактага шакырады. Қалғандары орындарында тапсырманы орындаиды.</p>	
--	---	--	---	--

Үзіліс:

<p>Қол маторикасын дамытуға арналған санамак Ойын: Жүрөтін саусақтар.</p> <p>Максаты: Саусактарын жүргізе отырып, саусакты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту.</p> <p>Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар.</p> <p>Шарты: Суреті бар кітапшаны алыш, ішін ашып, ішінде балалар білетін деген суреттерді парап бетінде саусактарды жүргізе отырып (2 саусакпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауп береді. Сол ереже бойынша қайталанады.</p>			<p>Үстел үстінде ойналатын ойындар.</p> <p>Ойын: «Сарбаздарға не керек?» (5-10 мин)</p> <p>Максаты: Елін, жерін жаудан коргай білуге, елінің патриоты болуга тәрбиелеу.</p> <p>Керекті құралдар: Ойынға керек ресурстар.</p> <p>Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Мандайына сурет койылады. Бұл суретті қарама – карсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.</p>
--	---	--	--

2 - үйімдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: - емдік касиеті бар есімдіктерді білу</p> <p>Максаты Балалардың бойында дәрілік есімдіктердің кейбір түрлері және олардың емдік касиеттері туралы түсінік қалыптастыру; гүлдептін шөптесін есімдіктердің өздеріне тән белгілеріне қарай атын атап, тану қабілетін дамыту</p> <p>Күтілетін інтижел:</p> <p>жасайды: дәрілік есімдіктер жайлы түсінік қалыптастырыған; өз өлкесінде өсетін есімдіктердің кейбір түрлерінің аттарын атап береді.</p> <p>түсінеді: олардың емдік касиеттерін.</p> <p>қолданады: дәрілік шөптегерді жинау дағдысын</p> <p>Табиғаттың адамдарға жасаган сыйы көп. Көптеген ауруларды емдеуге көмектесетін дәрілер бар. Тек оларды тани білуіміз және қолдана білуіміз керек.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктегі қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Максаты . уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру</p> <p>Күтілетін інтижел:</p> <p>менгереді: жыл мезгілдерінің атауларын, реттілігін, айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай атау туралы білімін қалыптастыру.</p> <p>түсінеді: оқигалардың уақыт бойынша реттілігін;</p> <p>қолданады: жыл мезгілінің ай атауларын ретімен атау дағдыларын, санды цифрен белгілеуді</p> <p>Ойын жаттығуы: «Мен бастаймын, ал сендер жалғастырындар. Алдымен көктем, одан кейін ... Алдымен күн..., одан кейін... Алдымен</p>	<p>.</p>	<p>Математика негіздері</p> <p>Міндеті: - Әртүрлі оқигалардың, апта күндерінің, тәулік боліктерінің реті туралы білімді бекіту.</p> <p>-Тәулік боліктерінің ауысынын («кеш», «бүгін», «ертен»), оқигалардың ретін («алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек») анықтау (кір.01.05)</p> <p>Максаты уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Күтілетін інтижел:</p> <p>менгереді: «кеш», «бүгін», «ертен» сөздерін, апта күндерін, тәулік мезгілдерін атауды;</p> <p>түсінеді: оқигалардың уақыт бойынша реттілігін;</p> <p>қолданады: жұмбақты шешу білігін, тәулік мезгілдерін, апта күндерін білуді.</p> <p>Ойын жаттығуы: Мен сойлемді бастаймын, ал сендер жалғастырындар. Алдымен көктем, одан кейін ... Алдымен күн..., одан кейін... Алдымен</p> <p>Коршаган орта</p> <p>Міндеті: Мемлекеттік мерекелердің (Жана жыл, Халықаралық әйелдер күні, Наурыз мейрамы, Қазакстан халқының бірлігі мерекесі, маңыздылығын түсіну</p> <p>Максаты біздің елімізде көптеген ұлт оқілдерінің тұратынын және қазақ халқының бауырмал халық екенін түсіндіру ,</p> <p>Күтілетін інтиже:</p> <ul style="list-style-type: none"> • әр ұлт балалары туралы әнгіме құрастыруға арналған тапсырмаларды орындауды/жасайды; • елімізде көптеген ұлт оқілдері тұратынын түсінеді; • алған білімін дәлтердегі тапсырмаларды орындауда көзінде қолданады <p>Педагог Қ.Ыдырысовтың «Менің өлкем» олеңінен үзінді оқиды. Қазақстан – шаттықтың елі шалқыған, Қарсы алған күліп, арайлы тұған әр таңын. Қазақстан –</p>
--	--	----------	---

	<p>Адамдар аңдардың бәрінің шөптермен емделетінін ерте замандарда байқаған. Әртүрлі өсімдіктерәртүрлі ауруларға ем.</p> <p>Сендер қандай дәрілік өсімдіктерді білесіндер? Дәріханадан дәрілік шөптерді көргендерін бар ма?</p> <p>Сендер ересектермен бірге дәрілік шөптерді жинап көрдіндер ма?</p> <p>Дәрілік өсімдіктерден демделген шайды кім ішіп көрді?</p> <p>Тәрбиеленушілерге Қазақстандың дәрілік шөптері туралы әңгімелеп береді: Қалақайдың адамдар үшін пайдасы көп. Одан салат пен ши дайындауға болады. Қалақайдың құрамында микробтарды өлтіретін заттар бар. Сонымен қатар қалақай қанды тоқтатады және шаштың түбін нығайтады. Адамдар жолжелкенді ерте замандардан бери пайдаланған. Ол жараны жазуға, асказан ауырғанда және сұық тигенде жаксы көмектеседі. Дәрілік өсімдіктердің көбі орманда, далада, көгалдарда, су жағасында кездеседі</p>	<p>бастайды, балалар жалғастырады. Алдымен көтем, содан кейін ... жаз Алдымен бүгін, содан кейін ... ертең Алдымен қантар, содан кейін ... акпан. Олар педагогті мұқият тыңдайды, сойлемді мәғынасы бойынша жалғастырады. Мұндай тапсырмаларды балаларды өздері құрастыруға шакыра аласыз. Дәптермен жұмыс 2-тапсырма. Балалар шеңберді қарайды – Жыл айларын есіңе сақтаңдар. Жыл мезгілдерінің айларын атайды. Балалар хормен қайталайды. Жыл мезгілдерінің аттарын есте сақтаңыз. Жыл мезгілдері мен айларын атайды. Балалар хормен қайталайды. – Жылдың әр мезгілінде неше ай бар? (4) – Барлық айларды өздеріңіз қайталауға тырысыныздар. – Педагог балаларды жылдың айларын дұрыс ретімен атауды ұсынады. Жарыстар ұйымдастырады - айларды дұрыс атаған балаларды фишкамен мадактайд</p>	<p>дүйсенбі, одан кейін ... Алдымен бүгін, одан кейін ... Алдымен қантар, одан кейін ... Мұқияттыңда, сойлемді мәғынасына сәйкес жалғастырады:</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс 13-кесте. Апта күндерін естеріне түсіреді. Аптаның бірінші, бесінші, жетінші күндерін атауды сұрайды</p>	<p>батырлар елі, ер елі, Бауырмалдық, достықтың елі ерелі! – Өлең не туралы? – Қазақстан елі туралы. – Қазақстан – батырлар елі, бауырмалдық, достық елі. «Сөздік жұмыс: бауырмалдық. – Бауырмалдық – мейірімділік, достық, ұлтына, түріне, түсіне қарамай адамдардың барлығын жақсы көрү. Біздің бүтінгі әңгімеміз Қазақстан елінде тұрып жатқан ұлттар туралы болмак. Балалар, сендер өздеріңің қандай ұлт екендерінді білесіндер ме?</p> <p>– Біздің елімізде қандай ұлт өкілдері тұрады? Балалар белетін ұлт өкілдерін атайды.</p> <p>– Біздің ұлан-ғайыр әлкемізде өте көп ұлт өкілдері тұрады. Олар барлығы тату-тәтті, ынтымакта тұрып жатыр. Әр ұлт өз тілінде сөйлей алады, өздеріңің салт-дәстүрлерін сақтап, білім алады, Қазақстан азаматтарының барлық құқығын пайдаланады. Біздің еліміздің жергілікті тұрғындары – қазактар.</p>
--	---	--	--	---

Үзіліс:

Қабылдауды дамыту және қалыптастыру жаттығулары
Ойын: «Дыбыстарды анықта» жаттығуы

Мақсаты: Балалардың фонетикалық дыбыстарды менгерту, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, ойын арқылы көніл-куйлерін көтеру.

Ойын шарты:

Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»

Мақсаты: ойын сюжетін шығармашылық түрде дамыту қабілетін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда соғыстағы батырлар туралы нақты идеяларды, олардың Отан үшін жасаған ерліктерінің моральдық мәнін қалыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отанына деген

Психологиялық ойын:
Ойын: «Атомдар мен молекулалар»

Мақсаты: Бұл ойынды өткізудеңі мақсат, сіздердің ұжымдарыныңдың бірлігін,

Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»

Фонематикалық айыруға қабілеттін дамытуға арналған. Бұл қабілеттер оқуға, жазуға, шетел тілдеріне табысты оқытудың негізінде жатыр.
Балаға түрлі заттар бейнеленген суреттер ұсынылады (2-сурет).
Баланың бұл затты білетіндегі тексеріңіз. Содан кейін сіз кез-келген сөзді айтыңыз және баладан сол дыбыстап басталатын затты көрсетуін етініңіз. Мысалы, сіз «сүт» сөзін айтасыз, бала «сиыр» суретін көрсетеді, өйткені екі сөз де «с» ерпінен басталады.

«Достық» жаттығуы

Біздің топта үлдар мен қыздар өзара дос. (колдың саусактары өзара бірігеді)

Кішкентай саусактар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусактарын бір-біріне тигізу)
Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусактарды кезекпен бір-біріне тигізу)
Қайтадан санауды бастаймыз.

Бір, екі, үш, төрт, бес,
Енді санауды аяқтадық. (колды төмен түсіреміз, демалтамыз).

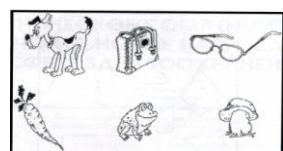
Сергіту сәті
Санайық жаңаша
Бір, екі, үш!
Желбіре жалауша,
Достықта біздің күш.
Он қолымда бес саусак,
Сол қолымда бес саусак.
Оларды атап шақырап,
Әрқайсының аты бар.

Бас бармақ,
Балан үйрек,
Орган терек,
Шылдыр шүмек,
Кішкене бөбек.

«Қымылды қайтала» жаттығуы

Максаты: қолдың, саусақтың қымылдарының үйлесімділігін дамыту.
Жаттығу барысы:

Жүргізуіш балаларға қарама-карсы отырып, саусактарымен кез-келген «фигураны» көрсетеді. (кейбір саусақтар бұгулі, ал кейбіреуі түзу, әртүрлі қымылдар). Балалар сол қымылды тұра солай қайталау керек.

мақтанды сезімін, адамдардың ерлігіне таңдануды тәрбиелеу. Материал: сарбаздар мен әскери техникалар жиынтығы, медбикелерге арналған орамалдар.

Ойынга дайындық: әскери тақырыптағы суреттерді карау, шығармаларды оку: Л. Кассиль "бас Армия", "Кеңес сарбазына ескерткіш", Я.Друганский"сарбаздар не істей алады".

Ойынга атрибуттар жасау.

Барысы: Қарау иллюстрациялар ҮОС туралы.

– Бүгін біз бұл суреттерді оңай қарастырмаймыз. Бір салтанатты күні біздің еліміз өте маңызды және есте қаларлық мерекені атап отеді. Бұл қандай мереke екенін кім бледі? (Женіс күні). Бұл торт жылағы созылған және халқымыздың жеңісімен аяқталған Ұлы Отан соғысындағы Женіс күні. Бұл өте корынышты сөгис болды. Фашисттер біздің елімізді басып алғып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады. Торт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашисттік армиямен шайқасты. Және, акырында, жеңіске жетті. Себебі әділлілік үшін күресіп, соя Отанын, халқын қорғаган адам әрқашан жеңіске жетеді. Бүгін біз "әскери" ойынын ойнайдыз. Ол үшін роллерді болу керек. Біздің ойыныңың негізгі қатысуышылары кім екенін айтыңыз (әскери, сарбаздар, командирлер, үшкыштар).

Тоитың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға болініп, өз орындарымызды аламыз.

Үріс кезінде жарапланғандар болады, сондықтан бізге медсанбат керек. Медсанбат болады еңбек етіп, дәрігер және медбике. Жауынгерлерімізді жеңуге комектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника шығаратын әскери зауыт үйлемдастырымыз. (Әскери зауытқа жұмысқа тағайындалыбы). Үріс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар сарбаздарға тамақ әкеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады.

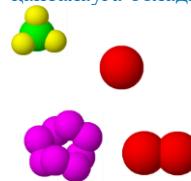
Барлық ролдер таратылды, енді ойынды бастаймыз. Согыста орыс сарбаздары жеңіске жетті, ал бізде Достық бар. Мобилді ойын "Кім жылдам?"

Армиядайыдай бірнеше катарға орналастырылған орындықтарда гимнаст, комбinezон, жадағай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез кініүі немесе құыштарап киюі керек. Барлық әрекеттерді басқаларға қараганда тезірек және дұрыс жасайтын адам жеңеді. Женімпаз тағайындалады. Ол конвертті басып шығарады және балалардың келесі жолы қандай әскери болімге баратаңын хабарлайды.

Ынтымақтастығын анықтау. Ал ойынның атом мен молекула деп аталуы тақырыпқа сай индиго балалардың ДНК құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни ағзасында хромосомалар құрылымы өзгерген.

Ойын шарты:

«Барлық ойыншылар кең, бос белменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытта олар атомдар болып есептеледі. Біздің білітініміздей атомдар молекулаларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуіш үш десе ойыншылар үштен біргі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысуышылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауға болады».

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Казак тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру,</p> <p>Мақсаты: Сөздік қорларындағы сөздерді белсенді қолдана білуге жаттықтыру, карапайым сұрап қойып, оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жаңылтпаш, жабайы жануарларды қайталаиды.</p> <p>Түсінеді: қарапайым сұрактарды түсінеді.</p> <p>Қолданады: жабайы жануарлардың қазақша атауын айтады, жай сөйлеммен жауап береді.</p> <p>ТТШТ/ТРИЗ: «Бұл қандай жабайы жануар?» берілген суреттерден білестін жабайы жануарларды сипаттап табу. – Мынау қандай жабайы жануар? – Мынау – коян. Бұл коянның құлағы. – Мынау – қасқыр. Бұл қасқырдың аяғы. – Мынау – аю. Аюға бал ұнайды. – Мынау – түлкі. Бұл – түлкінің құйрығы Дыбыстық жаттыгу</p>	<p>Казак тілі Міндеті: Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру,</p> <p>Мақсаты: Сөздік қорларындағы сөздерді белсенді қолдана білуге жаттықтыру, карапайым сұрап қойып, оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру</p> <p>Күтілетін нәтижелер: Жасайды: жабайы жануарлардың қазақша атауын айтады, жай сөйлеммен жауап береді.</p> <p>Түсінеді: ертегі мазмұнын және қарапайым сұрактарды түсінеді.</p> <p>Қолданады: тыңдайды, сұрактарға жауап береді.</p> <p>Мынау – барыс. Мынау не? – Мынау – барыс. – Барыс жаттығулар жасады. – Барыс не істеді? – Барыс жаттығулар жасады. – Мынау – борсық. Мынау не? – Мынау – борсық. – Борсық жаттығулар жасады. – Борсық не істеді? – Борсық жаттығулар жасады. – Қар барысы мен борсық жарыска қатысты. Балалар жана сөздерді қайталаиды.</p>		<p>Көркем әдебиет Міндеті: Еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>Мақсаты еліміздегі ұлт өкілдерінің мәдениеті туралы түсінігін қалыптастыру</p> <p>1 Мамыр – халықтар достығы мен ынтымағының мерекесі. – Бұл мереке несімен ерекше? (Слайд арқылы таныстыру.) – Достық – барлық халықтың бірлігі, берекесі, татулығы. Еліміз тыныш болса, бәрі де жақсы болады. – Біз бұған ақын Серікбай Оспановтың «Тілеріміз бейбіт күн» олецимен танысамыз. Өлең – әдеби жаңарың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең соз адамның жан табиерісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрышка сезімдерді үйқас сөздермен суреттейді Өлең мазмұны бойынша сұрақтар: – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең қалай аталауды? – Өлеңде не туралы айтылған? – «Бейбіт күн» дегенді қалай түсінсің?</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - - Табигаттың құрделі емес бейнесін суретте көрсету, балалардың алма ағашы туралы білімдерін бекіту -- Заттардың ұзын және қыска, жуан және жінішке белгілерін көрсете білу, боліктердің салыстырмалы колемдерін сактау, мүсінделген пішіндердің боліктерін бір-біріне косып, біріккен жерлерін тегістеу -- Сюжеттік жаңыруда заттардың елшеміне қарай аракатынасын, әртүрлі заттардың боліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, алеуметтік оқигаларды, балалар өміріндегі оқигаларды бейнелеу</p> <p>- Құрылыс материалдарынан, конструктор болшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпка, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу</p> <p>Мақсаты- қоқтем мезгілінің табигат құбылыстарын, бере білу білігін бекіту</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	---	--	--	--

	<p>(айнамен орындалады). I-i-i-i- піл-піл- піл. I-i-i-i – керік – керік – керік.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Аудармашы»: педагог орыс тілінде жануарларды атайды, балалар казак тіліне аударады: лев, тигр, обезьяна, слон, жираф, медведь, дикие животные.</p>			
Үзіліс:				
<p>АЗ КИМЫЛДЫ ОЙЫН:«Кім алысқа»</p> <p>Мақсаты : Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру. Мәре үғымын түсіндіру.</p> <p>Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелу.</p>	<p>Ойын шарты: Балалар ойынды ұлдар мен қыздар болып ойнайды. Ең алдымен ұлдар арасында, содан қыздар арасында жүгіріп, мәреке жетулері керек. Белгіленген мәреке жеткен ұл мен қызы мадактау. Содан екі жеңімпазды жарыстыра жүгірту, мәреке ен бірінші болып жеркен баланы жеңімпаз ретінде таниды.</p> 	<p>Ойын: «Әскери мамандықтар»</p> <p>Мақсаты: Оқушыларға Ұлы Отанды суюге, ерлік көрсеткен батырлардың бойындағы ержүректілік, отан сүйіштік, ұлтжандылық қасиеттерін дәріптеу. Отанын, елін қорғай білуге тәрбиелу. Сөздік корын молайту, іскеरліктерін дамыту.</p> <p>Ойын барысы: Мұғалім балаларға әскери мамандықтар туралы өлеңдер оқиды. Ол өлеңдерде айтылған мамандықтарды атауды және әскери кәсіптердің басқа атауларын еске түсіруді ұсынады.</p> <p>Шекараши</p> <p>Шекараны қорғау маңызды! Шекарашилардың аты. Адал итпен олар Отанға батыл қызмет етеді.</p> <p>С. Чертков</p> <p>Үшкыш</p> <p>Үшкыш өз ісін біледі, аспанда ұшақ жүргізеді. Ол батыл ұшып, жер үстінен ұшады.</p> <p>С. Чертков</p> <p>Тенізші</p> <p>Тенізші кемеде жүзіп жур, ол жерді аңсамайды. Ол желмен және толқынмен дос, өйткені теңіз — оның туған үйі.</p> <p>С. Чертков</p> <p>Әрі қарай мұғалім балаларға сөздерді — кәсіптердің аттарын бұндарға болуды ұсынады.</p> <p>Мысалы: шекараши, барлаушы, тенізші, сарбаз, о-фи-цер.</p>	<p>Қимылды ,еңбек ойын:</p> <p>«Күзетшілер»</p> <p>Мақсаты: Балаларды білесіп жұмыс істеуге үрету.</p> <p>Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелу.</p>	 <p>Лабиринт</p>
4 - ҰЙЫМДАСТЫРЫЛҒАН ІС-ӘРЕКЕТ				

	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне койып, шалқасынан жатып, дenesін көтереді, екінші бала оның ағына отырады (5-6 рет);</p> <p>Мақсаты Қымыл әрекеттердің еркін орындалуын, себестек допты аякты бүтіп, жаза келе дәлдеп лақтыруды, бастапқы қалыпқа дұрыс келе білуді үйрету</p> <p>Қымыл-козгалыс ойыны: «Тұзак» Ойыншылар бірінің ішінде бірі орналаскан екі шенберге тұрады. Екі шенбер екі бағытта козгалады. Бастаушының белгісімен екі шенбер бір уақытта тоқтап, ішкі шенбердегі балалар колдарын жогары көтеріп, «қакпа» жасайды. Сыртқы шенбердегі балалар «қакпадаң» бір кіріп, бір шығып жүреді. Бастаушы тағы белгі бергенде ішкі шенбер «қакпаны» күрт жабады да, шенбер ішінде қалыптаған балалар тұзакка тұседі. Олар енді ішкі шенберге косылады. Ойын осылайша жалгаса береді.</p> <p>Өзін-өзі укалау:</p> <p>«Балақан, кандай жақсы алақан!»</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті - Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерлілік элементтерімен байланыстыру</p> <p>Мақсаты . Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырату қабілетін дамыту.</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Көкең» (Х. Мұхамедова)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Көктем» (А. Жайымов)</p> <p>«Гарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар:</p> <p>«Құстар» (Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Көкпар» біні («Билем үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар:</p> <p>«Не қалай шақырады?» (Музыкалық-дидактикалық ойын)</p>		<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: -- гимнастикалық қабыргада колдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет).</p> <p>Отырып алға, артқа еңкею (5-6 рет), (кірік. 01.05)</p> <p>Мақсаты Қымыл әрекеттерді еркін орындауга, калашықты ұратын таяқтың жер бауырлап ұшуна екпін беруге үйрету. Допты бір-біріне басынан ассырып лақтыру, бір-біріне жоғарыдан алдыға қараға шұғыл лақтыруды жалғастыру</p> <ul style="list-style-type: none"> . Қымыл әрекеттерді еркін орындаудағыларын айналмалы жаттығулар арқылы дамыту. Тұрлі бастапқы қалыптан (етпептін жатып, малдас құрып отырып) жүгіріп кетуге үйрете түсү <p>Секіртпеден бір орында тұрып секіру.</p> <p>Бастапқы қалыпқа тұрады.</p> <p>Іргакпен секіртпенің дәл табан астының тұсына келген сәтте секіріп ұлгеруге тырысады.</p> <p>Допты кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді. Кегельдер арасымен допты алып жүреді. Допты аяқ басының ішкі жағымын итеріп, кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету</p> <p>Мақсаты Қазақтың ұлттық ойындарының бірі «Көкпарды» би арқылы сипаттап, жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Музыка тындау:</p> <p>«Жас дәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева)</p> <p>Ән айту:</p> <p>«Біз бакытты баламыз» (Ә. Конысбеков)</p> <p>«Көктем» (А. Жайымов)</p> <p>Музыкалық-ыргактық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай)</p> <p>Билер: «Көкпар» біні («Билем үйренейік» жинағынан)</p> <p>Ойындар, хороводтар: «Әуенде сағат» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан). Музыкалық аспапта ойнау: «Күншуак» (Е. Құсайынов)</p>
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.		Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

<p>Серуен</p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №1 Бақылау: Жәндіктерді бақылау Мақсаты: «Жәндіктер» сөзінің мағынасы туралы мүсініктерін тиянақтау; Оларды тіршілік ету ерекшеліктеріне қарай салыстыра білуге үйрету. <i>Бақылау барысы</i> <i>Тәрбиеші жұмбактар</i> жасасырады: -Гұлдің нәрін жинайды, Адамға бал сыйлайды. Еңбекқорды аялайды, Еріншекті аямайды. Бұл не? (ара) -Қанды сорып сүлтікей, Ызыңдан кеп шағады. Бұл қандай бүлік дой? (маса) -Ізыңдан ән салып, Жұп-жұқа қанаты. Тәттіге тамсанып, Коқысқа қонады. Бұл не? (шыбын) -Құжынаған жұмыскер, Бірлескенде тым іскер. (құмырсқа) -Тор токуға шебер-ақ, Бірақ киім тікпейді. Өнері дегендері. (өрмекші) Тәрбиеші сұрақтары. ♦ Жұмбақ жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сәзбен нелер деп атайды? (жәндіктер) ♦ Тағы қандай жәндіктерді білесіндер? (көбелек, құрт т.б) Қандай жәндік гүлдерді тозаңдаңырады? (аралар) Көктемде жәндіктер өмірінде қандай өзгерістер болады? (көктемде жұмыртқалардан личинкалар өсіп шығады)</p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №2 Бақылау: Ауа-райын бақылау Мақсаты : Қоқтем мезгілінің аяғына қарай олі табиғаттагы болатын құбылыстар туралы мүсініктерін тиянақтау; Қалыптастыруды жалгастыру. <i>Бақылау барысы</i> <i>Көркем сөз. А.Менделібай</i> <i>Мамыр айы келгенде,</i> <i>Дала ғулғе толады.</i> <i>Жайнап барлық атырап,</i> <i>Қызық-дұман болады.</i> <i>Бақшамызда біз еккен,</i> <i>Гүл шоқтары ғүлдейді.</i> <i>Жапырақтар сыйбырлап,</i> <i>«Қандай көркем, көр»-дейді.</i> Тәрбиеші аулана ерте кө ктем кө риңсі бейнеленген суреттегі шығып, балалармен әңгіме өткізеді. Балалар, қарандаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген? (кө ктем). <i>Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар?</i> (қар еріп жасатыр, жер су болып жасатыр, балалар құстарға үя жасас жасатыр) Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? (кун жылығандықтан) Ал, кө ктемнің бұл мезгілін қалай атайды? (ерте кө ктем) Ерте кө ктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады) Қазір аспан көнісі қандай? (ашық көк) Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жап- </p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №3 Бақылау: Гүлзарды бақылау Мақсаты: Қоқтемі гүлзар туралы тү сініктерін кең ейтүү; Өсімдіктерді кү ту, сүр ару іскерліктерін тиянақтау; Табиг атты су юғе, ә семдігін сезінуге тә рибелу. Бақылау барысы Тә рибеші сүрақ тар қойып, ә ң гімелесу жу різеді Қандай үй гү лдерін білесіндер? Қандай дала гү лдерін білесіндер? Олардың қандай айырмашылығы бар? Сендерге қандай гү лдер ү найды? Неге? Сендердің үйлерінде гү л бар ма? Қандай? Олардың қалай қү тесіндер? Гү лді отырғызбас бұрын не істей керек? Біздің гүлзарға отырғызуғ арнап тоңта өсіріп жатырған гү лдеріміз қалай аталады? Гү лдер жақсы өсіп, гү лдеуі үшін не істейміз керек? Осы кезде бізге гү лді неге аулаға отырғызуғ а болмайды? Неге кейір гү лдер кө пжылдық, кейіл гү лдер бір жылдық деп аталады? Еңбек Гү л егетін алаңда жү мыс (тазалау, қопсыту). Мақсаты: Бірлесе жү мыс істей білу іскерліктерін тиянақтау; Гү лдердің өсүі туралы білімдерін қалыптастыру. </p>	<p>Мамыр Серуен-Бақылау №4 Бақылау: Ауа-райын бақылау Мақсаты: Қоқтем мезгілінің аяғына қарай олі табиғаттагы болатын құбылыстар туралы мүсініктерін қалыптастыруды жалгастыру. Бақылау барысы <i>Көркем сөз. А.Менделібай</i> <i>Мамыр айы келгенде,</i> <i>Дала ғулғе толады.</i> <i>Жайнап барлық атырап,</i> <i>Қызық-дұман болады.</i> <i>Бақшамызда біз еккен,</i> <i>Гүл шоқтары ғүлдейді.</i> <i>Жапырақтар сыйбырлап,</i> <i>«Қандай көркем, көр»-дейді.</i> Тә рибеші аулана ерте кө ктем кө риңсі бейнеленген суреттегі шығып, балалармен әңгіме өткізеді. Балалар, қарандаршы, мына суретте жылдың қай мезгілі суреттелген? (кө ктем). <i>Ал, сендер суреттен не көріп тұрсыңдар?</i> (қар еріп жасатыр, жер су болып жасатыр, балалар құстарға үя жасас жасатыр) Қар неліктен ериді, адамдар неліктен жеңіл киінеді? (кун жылығандықтан) Ал, кө ктемнің бұл мезгілін қалай атайды? (ерте кө ктем) Ерте кө ктем мен қазіргі мамыр айындағы табиғат көнісінде, ауа-райында өзгешелік бар ма? Қандай? (балалар жауабы тыңдалады) Қазір аспан көнісі қандай? (ашық көк) Ағаштар бейнесі қандай болды? (барлық ағаштар жап- </p>
----------------------	---	---	--	--

	<p>Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су тоғандарда т.б.)</p> <p>Қандай жәндіктердің пайдасы бар? (ара, жібек құрты, құмырсқа).</p> <p>Қандай пайдалы жәндік орман, тоғайларды зиянды жәндіктерден қорғайды? (құмырсқа)</p> <p>Масаларды неге зиянды жәндік деп атайды? (олар әртүрлі ауруларды тасиды)</p> <p>Зерттеу жұмысы</p> <p>Қанқызын тауып, оның атын атаяу.</p> <p>Құмырсқалар «соқпағын» табу, бақылау.</p> <p>Еңбек: Алаңды қоқыстардан тазалау.</p> <p><i>Мақсаты: үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбекін қадірлеуге тәрбиелу.</i></p> <p>.</p>	<p>жасыл болып тұр). Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? Жаңбыр қандай температурада жауады? Қоқтемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шептер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды).</p> <p>Еңбек</p> <p>Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.</p> <p><i>Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлышындарын арттыру.</i></p>			<p>жапырағы жайқалып, жапжасыл болып тұр).</p> <p>Қыста қар жауған кезде ауа температурасы қандай еді? Жаңбыр қандай температурада жауады? Қоқтемнің соңғы айында табиғатта қандай өзгерістер болды?(күн шуағы молайды, гүлдер шықты, шептер өсті, ағаштар жасыл жапыраққа малынды).</p> <p>Еңбек</p> <p>Кішкентайлар алаңын қоқыстардан тазалауға көмектесу.</p> <p><i>Мақсаты: кішкентайларға көмектесу, еңбекке деген құлышындарын арттыру.</i></p> <p>.</p>
Серуеннең оралу	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру		Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың үйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	Санат пен Ерасылға заттың ұзындық өлшем бірліктерін қайта сұрап естеріне түсірту	Альфия мен Занғарға Құдайбысына сөздер айтқызу	.	Балназымға апта күндерін жаттату.	Айзегеге пішіндер түрін жаттату.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және	Кімұлды ойын «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауга, анғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Кімұлдарын дамыту. Мақсаты: Допты берілген бағытқа	Кімұлды ойын «Аюлар мен аралар». Мақсаты: кеңістікте жүкіру, ұстап алуға, ұстаптауға тырысу. Ептілікке, жылдамдыққа баулу. Жаттығу ойыны: Кімұлдарын дамыту. Мақсаты: жүкіру техникаларын жақсарту. Халық болжамы: күзде	.	Кімұлды ойын «Қай топ тез жиналады?». Мақсаты: жүкіруге жаттықтыру. Жаттығу ойыны «Құлап қалма». араға, бал-балага. Қызыл гүл көзге алыстан шалындар. Мақсаты: бөрене үстімен жүрге жаттықтыру. Мақал-мәтел: - Әр гүлдің иісі әр басқа. -Гүл-	Кімұлды ойын «Үшінші артық». Мақсаты: ойын ережесін сақтап ойнауга, анғарымпаздыққа баулу. Ұлттық ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны Кімұлдарын дамыту. Мақсаты: Допты берілген бағытқа

басқалар	карай оң және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; Қозғалыс координацияларын сактау; Мақал-мәтеп -Сәүір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас	күмырска илеуі білк болса, қыс ұзак әрі қатты болады			карай оң және сол қолмен лақтыруға жаттықтыру; Қозғалыс координацияларын сактау; Мақал-мәтеп -Сәүір айы-су айы, Мамыр айы- гүл айы. -Көктемгі жауын артық болмас
Балалардың үйге қайтуы	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейрімінде көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.